

Tribuna școlii

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățămîntului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățămînt, Știință și Cultură

ANUL XII (XXXIII) Nr. 246 (1 332)
Sîmbătă 11 decembrie 1982

12 pagini — 2,50 lei

Învățămîntul — la cotele înalte ale construcției socialiste

Dezvoltarea învățămîntului — îndeosebi în ultimele două decenii — relevă cu pregnanță relația dialectică dintre avîntul fără precedent al economiei noastre socialiste și creșterea neîntreruptă a gradului de civilizație al poporului nostru.

În concepția Partidului Comunist Român, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, „dezvoltarea în continuare a învățămîntului pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, a politehnizării și integrării strînse cu producția și cercetarea, organizarea temeinică a calificării forței de muncă, generalizarea procesului de reciclare a cadrelor, perfecționarea pregătirii profesionale a tuturor oamenilor muncii” constituie obiective esențiale ale acestei etape a construcției noastre socialiste.

Încercînd școlii nobila misiune de a forma tinerele generații — viitorul de aur al națiunii noastre socialiste — în perspectiva a tot ce este mai înaintat în cunoașterea umană, a cutezanței și spiritului revoluționar pentru muncă și pentru viață, ca forță de muncă temeinic pregătită și ca personalități comuniste, secretarul general al partidului conferă învățămîntului răspunderi de cea mai mare însemnătate pentru progresul general al întregii noastre țări. Astfel, în Cuvîntarea rostită cu prilejul inaugurării acestui an de învățămînt, vorbind despre dezvoltarea puternică a bazei energetice, a bazei de materii prime, a agriculturii, pentru asigurarea independenței energetice și creșterea substanțială a volumului materiilor prime din țară pentru toate sectoarele industriei și construcțiilor, secretarul general al partidului a arătat că „este necesar să unim toate forțele cercetării, învățămîntului și producției pentru a obține realizarea în bune condiții a acestui obiectiv”, relevînd faptul „că avem în țară posibilitatea să îndeplinim tot ceea ce ne-am propus în această privință”.

Această integrare a învățămîntului în rîndul factorilor chemați să participe la îndeplinirea unora dintre sarcinile de bază ale dezvoltării noastre economice, ale progresului general al societății noastre, naste un îndreptățit sentiment de mîndrie și, totodată, o fermă hotărîre de a da viață la cel mai înalt nivel de pregătire și efort, sarcinilor trasate de partid, de secretarul general al partidului.

Așa cum aprecia tovarăsa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie 1982 „dispunem de un învățămînt modern, dezvoltat și diversificat, de un bun nivel științific, care răspunde într-o măsură mai mare cerințelor actuale ale dezvoltării noastre economice și sociale. Școala a adus și aduce o contribuție deosebită la creșterea și formarea cadrelor de muncitori, tehnicieni și specialiști necesari diferitelor sectoare ale economiei naționale și vieții sociale, la ridicarea generală a nivelului de pregătire cultural-științifică a întregului popor”.

Parte componentă a construcției noastre socialiste, învățămîntul exprimă elocvent politica umanistă a partidului nostru, caracterul profund democratic al orînduirii noastre, cuprinzînd întregul tînet al țării, indiferent de naționalitate, ca reflectare strălucită a rezolvării juste de către partid a problemei naționale în România Socialistă.

Cuprinzînd în aria sa de acțiune aproape șase milioane de copii, elevi și studenți — ceva mai bine de un sfert din populația țării — cu un efectiv de peste 270 000 de cadre didactice, învățămîntul are îndatorirea să își ridice nivelul întregii sale activități la cotele cele mai înalte ale construcției noastre socialiste, să participe la formarea desăvîrșită a necesarului de cadre pentru toate sectoarele de activitate, să realizeze o cît mai eficientă integrare cu cercetarea științifică și producția materială, să desfășoare un bogat proces de educare revoluționară a tînetului.

În întîmpinarea Conferinței Naționale a Partidului, în prag de încheiere a primului trimestru, avem îndatorirea să depunem toate eforturile pentru a ne prezenta cu rezultate la nivelul tuturor celorlalte înalte îndepliniri ale oamenilor muncii din toate domeniile de activitate, ca expresie a unității de nezdruccinat a întregului popor, a coeziunii sale și a atașamentului profund față de politica partidului, de gîndirea revoluționară a secretarului general al partidului.

TRIBUNA ȘCOLII

Se împlinesc, anul acesta, 35 de ani de la gloriosul eveniment al proclamării Republicii. Spre a-l celebra cum se cuvine, școlile inițiază și desfășoară numeroase acțiuni cu profunde și emoționante semnificații patriotice. În imagine, un grup de elevi din Capitală studind documente de epocă, într-o sală la Muzeul de Istorie a Partidului Comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România, consacrată mișcării muncitorești și democratice din țara noastră în zilele premergătoare actului istoric de la 30 Decembrie 1947.

1947 • 35 DE GENERAȚII • 1982

Nu voi scrie în aceste rînduri despre cei ajunși azi la vîrsta marilor împliniri, al căror destin, printr-o fericită întîmplare, a urmat, în curgerea vremii, cele treizeci și cinci de trepte din evul nou al României — anii Republicii. Mă voi opri la doi dintre aceia — simbol, poate, al miilor de educatori — care în urmă cu treizeci și cinci de ani își asumau, odată cu debutul în profesie, mîrirea acestui destin nou.

Deși pasionați al profesiei alese, se simt stîmjeniti să vorbească despre ei înșiși. Simplitatea și modestia cu care o fac îndeamnă la reflecție. „Nu mi-am făcut decît datoria — începe Elisabeta Burtsea, învățătoare la Școala nr. 141 din cartierul Rahova al Capitalei. ...Dar am pus mult suflet în totul”. Generațiile pe care le-a educat Elisabeta Burtsea sînt urmașii muncitorilor unuia din cartierele marginase ale Bucureștiului de acum treizeci și cinci de ani. „Ca să ajungă la școala înconjurată azi de blocuri moderne, copiii aveau de străbătut — își amintește învățătoarea — lanuri de porumb și de mîtură”. Părinții acestora, mulți dintre ei analfabeți, au devenit aliații ei. Doreau pentru copiii lor o altă viață. „Mamele nu șiau nici să citească, nici să scrie, dar le găseam deseori lingă copii, urmărindu-i dacă scriu curat, dacă citesc cursiv. I-am învățat pe acești copii carte, le-am învățat și pe mamele lor...”

Și astăzi, lucrînd la aceeași școală, învățătoarea Elisabeta Burtsea le conduce cu intensă emoție — garanția tîneretii ei sufletești — mina copiilor elevilor ei de odinioară.

O ascultam pe această învățătoare care voia să mă convingă de modul firesc în care și-a făcut datoria și care nu-mi vorbea nimic despre faptul că este autor de ma-

nuale și metodici de specialitate. Că, deși nu mai are ani mulți pînă la pensie, caută și acum noutatea meseriei: în prezent experimentează modele de tehnologii didactice privind însușirea deplină a cunoștințelor în timpul lecțiilor.

Imi vorbea mai departe despre „esența” instrucției și educației la această vîrstă: cunoștințe de bază însușite paralel cu deprinderi de muncă independentă și autoapreciere, despre trăsăturile de caracter ce se pot dezvolta la vîrsta mică, despre cinstea, altruismul și perseverența elevilor ei.

Știam că nu-i ușor să te apleci asupra fiecărui copil, să-i formezi, în ritmul lui, o disciplină a muncii, că nu-i ușor să-i deschizi sufletul, să-i fii în deveniență și sprijin și sprijin. Dar, despre greutatea meseriei învățătoarea nu-mi vorbea...

„Și n-a făcut-o nici colegul ei, profesorul de matematică Alexandru Antoche, directorul Școlii nr. 195 din București. Cu același sentiment al datoriei a pregătit cu pasiune 35 de generații. Elevii lui învață cu plăcere matematica. Există vreun secret? „Acela de a-ți ciștiiga elevul, imi spune profesorul Alexandru Antoche. Încrederea mea în elev este premisa propriei lui încredere. Rămîne apoi să-l determini la un efort consecvent, să-l evidențiez succesul cît de mic, să-l conving că orice gol în cunoștințe atrage însuccesul, neîncrederea”.

Despre greutățile profesiei? Desigur, există. Nu-i una comodă. Nu acesta este motivul pentru care interlocutorii mei nu mi-au pomenit nimic despre dificultăți. Ele nu s-au transformat însă în însuccese. Împletite cu bucuriile au fost numai fapte ale unei istorii. Și a spune că oamenii ca ei au făurit istoria — pregătind generațiile Republicii — nu e o metaforă. Istoria se scrie cu fapte.

CORNELIA GIRMACEA

Înaltele îndatoriri

La Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1-2 iunie 1982, tovarăsa academician doctor inginer Elena Ceaușescu a arătat că „încă din școală, tînerii trebuie învățați să prețuiască munca și disciplina, să înțeleagă că munca este cîmpul cel mai fertil de împlinire a personalității umane, de realizare a celor mai înalte visuri și aspirații”.

Sînt înmănușiate, în aceste neasemuit de profunde, de concise și de prețioase indicații și aprecieri, cele mai înalte și mai încărcate de responsabilitate dintre toate îndatoririle cadrelor didactice, ale organizațiilor revoluționare de copii și tînet și ale tuturor părinților.

Ni se oferă — prin acest indemn al omului de știință care prin activitatea sa apreciată pe plan mondial dă un strălucit și însuflețitor exemplu de muncă stăruitoare într-unul din domeniile de vîrf ale cercetării științifice contemporane — un prilej de reflecție asupra propriilor noastre îndatoriri profesionale și de acțiune hotărîtă spre formarea tîneretii generații corespunzător marilor cerințe ale construcției noastre socialiste.

RUXANDRA ȘTEFAN

CU PRILEJUL ANIVERSĂRII A 35 DE ANI DE LA PROCLAMAREA REPUBLICII ȘI AL ANULUI NOU, 1983, COLECTIVUL REDACȚIONAL TRANSMITE ABONATIILOR, CITITORILOR ȘI COLABORATORILOR REVISTEI „TRIBUNA ȘCOLII” CELE MAI CALDE FELICITĂRI ȘI URĂRI DE SUCCES ÎN ACTIVITATE, DE SĂNĂTATE ȘI FERICIRE, ÎMPREUNĂ CU TRADIȚIONALUL „LA MULȚI ANI!”

Radio-telescoala

Pentru elevii și cadrele didactice care și-au făcut din radio un aliat pretutindeni, ora 14.30 indică începutul emisiunilor adresate cu precădere lor, pe programul II, în cinci zile ale săptămânii (de luni, până vineri), cu precizarea că, în prima zi, omulul de la catedră îi este fixată întâlnirea pe calea undelor la ora 14.20, iar simbata elevii pot obține răspunsuri la întrebările pe care le formulează, la ora 8.35.

Consecvență dovedește și televiziunea noastră în programarea unor emisiuni asemănătoare, pe programul I: de exemplu, duminică, la 8 dimineața, elevii de la seral beneficiază de consultanță acordată la disciplinele fundamentale (chimie, fizică, matematică).

Putem afirma că cine are curiozitatea să urmărească de-a lungul unei săptămâni toate emisiunile radio-telescoala dobândește certitudinea utilității lor, nu numai din punct de vedere informativ (chiar dacă, din când în când, se mai transmit generalități indeobște cunoscute, sau pelicula de 16 mm nu relevă noutatea pe care o așteptăm). De cele mai multe ori, interesul este menținut și după ce ascultăm sau vizionăm o astfel de emisiune, fie prin invitația la studiu sau la reflecție pe care o adresează în subtext, fie prin puterea exemplului faptului concret, oferit de realitățile școlii contemporane din țara noastră sau de cercetarea trecutului istoric al științei și culturii românești și universale. În această categorie se integrează și unele din ele, transmise în luna noiembrie: marți la 11.05 am înțeles mai bine necesitatea de a face din școala satului — școala pentru sat; joi, la aceeași oră (sau miercuri, la 16.05) am avut ocazia de a asista la instructivele colocvii pedagogice sau de a ne informa asupra unor rezultate notabile din experiența didactică a colegilor noștri din toată țara; tot joi, la 16.05, au fost prezentate profesiunile cincinalului; iar simbata, uneori am participat cu interes, la discuțiile care au ca scop „Cultivarea limbii și literaturii române în școală”.

Convorbirile lectorului universitar Cezar Tabarcea cu interlocutorii săi — mai ales, elevii — sint, de fapt, convingătoare și, în același timp, plăcute lecții televizate de ortografie și ortopedie, al căror scop formativ depășește, cred, sfera învățămîntului.

„Colocvii radioșcolară” din 16 noiembrie (redactor Elena Drăgan) au fost bogate în soluții cu vădită eficiență pentru îmbunătățirea calității informărilor politice pe baza discuțiilor purtate cu elevii și a dezbaterilor la care au participat, cu competență și ingeniozitate, cadre didactice — propagandiști. Emisiunea televizată „Școala contemporană” (redactor Ion

Țurlescu) din 18 noiembrie a demonstrat ce se poate întâmpla cînd baza didactico-materială a școlii nu este întrebuintată cu simț de răspundere și suficientă grijă.

În sfîrșit, harnicul și întreprindul gospodar, primarul din comuna Brețcu, județul Covasna, care îi sprijină pe elevii școlii să-și desfășoare practica agricolă în cele mai bune gospodării ale țaranilor, sau inginerul mecanic de la I.A.S. Mănăstirea, județul Călărași, care știe, din proprie experiență, că pentru a rodi, „pămîntul are nevoie de sudoarea țaranului” sint doar două din grăitoarele pilde vii ale satelor noastre noi, prezentate telespectatorilor în emisiunea „Școala satului — școala pentru sat” (redactor Antoaneta Bircă) din 19 noiembrie.

Am numit, așadar, citeva din emisiunile radio-telescoala care, în mod normal, ar trebui să fie în atenția multor elevi și cadre didactice — și cred că așa se întâmplă — deoarece, prin conținutul lor, ele abordează o largă arie tematică specifică învățămîntului nostru. Am inserat doar citeva gânduri, ascultînd și vizionînd cu interes și satisfacție o săptămîină emisiuni de radio și telescoala, dense în conținut și puternic ancorate în preocupările „la zi” ale cadrelor didactice și elevilor. Ne propunem să reluăm și în unele din numerele viitoare ale revistei această cronică, urmînd să publicăm și puncte de vedere pe care le așteptăm de la colegii noștri din școli și licee, de fapt, beneficiarii acestor emisiuni.

VALERIA ALEXANDRU

La Muzeul literaturii

Recent, aproape 100 de profesori de limba și literatura română din școlile și liceele județului Giurgiu au fost oaspeții Muzeului literaturii române din Capitală.

Cu acest prilej, specialiștii instituției amintite (Muzeul literaturii române și-a sărbătorit recent 25 de ani de la înființare) muzeograful Aurel Ciulei, Mihaela Constantinescu și dr. Radu Bagdasar au oferit vizitatorilor numeroase date de specialitate, au prezentat din noutățile în materie, acordînd și o serie de îndrumări privind alcătuirea și dotarea cabinetelor de limba și literatura română din școli.

Vizita la muzeu se înscrie ca una dintre numeroasele activități metodice de perfecționare a cadrelor didactice din județul nostru.

Prof. ION ARION
Școala nr. 2 Izvoarele,
comuna Hotarele,
județul Giurgiu

AM CITIT — VĂ RECOMANDĂM

„Terra — Izvor de viață și bogăție”

(208 pag., 40 fig., Editura didactică și pedagogică, 1982).

Autorul, prof. univ. dr. Claudiu Giurcăneanu, cunoscut pentru bogata sa activitate științifică și publicistică, totodată și un devotat slujitor al școlii, a dedicat cartea pe care o recenzăm tineretului nostru școlar „animat de dorința vie și neînmuritură de a cunoaște cit mai mult tainele Terrei”.

Lectura cărții ne conduce la constatarea că autorul reușește să prezinte într-o formă sintetică, sistematică și clară, nu numai multe dintre tainele planetei noastre, așa cum ele sint mereu dezvăluite de știința modernă, dar și o seamă de probleme de cea mai stringentă actualitate.

Cele trei părți care compun lucrarea: Terra corp cosmic, Comorile Terrei și Imperative contemporane, se succed de o manieră logică, încheșată, fiind, în același timp, bine echilibrate sub raportul conținutului și al informării științifice.

În prima parte se remarcă un fapt demn de reținut: Terra, în calitatea sa de corp cosmic, ocupă în cadrul ecosferei (zona vieții) din sistemul solar, locul cel mai favorabil. Pămîntul își desfășoară mișcarea de revoluție în jurul astrului central exact pe linia mediană, temperată a ecosferei, la o distanță egală de extremitățile ei — limita caldă și rece — fapt ce a determinat menținerea apei în stare lichidă și, ca atare, apariția vieții, privilegiu pe care nu-l are nici o altă planetă din cele ce compun universul nostru planetar. Ne găsim, așadar, la distanța cea mai convenabilă de Soare, în măsură ca acesta să-și reverse din belșug toată suita de binefaceri asupra vieții noastre, fără a mai vorbi de posibilitățile utilizării uriașei sale forțe de energie.

Dar privilegiile Terrei sint evidențiate și prin armonioasa structurare a celor patru sfere: atmosfera, hidrosfera, litosfera și biosfera, aflate într-o strînsă unitate și interdependență.

Aerul (cap. IV), reprezintă învelișul respirabil și protector al Pămîntului, cu rol hotărîtor în desfășurarea fenomenelor biologice și a activității umane. Apa constituie o bogăție mai scumpă decît tot aerul Terrei (cap. V). Resursele acvatice sint succesiv prezentate, începînd cu cele existente în atmosferă, apoi cele ale Oceanului planetar și, în urmă, apele continentale și posibilitățile utilizării acestora.

Școara terestră (cap. VI) este purtătoarea solului și a unui uriaș depozit de resurse mine-

rale. Solul, asemuit pe drept cuvînt cu o adevărată resursă naturală, joacă un rol de covîșitoare importantă pe planeta noastră, constituînd un înveliș distinct (pedosfera). Resursele minerale aflate în scoarță, deosebitul stratului de sol, sint, de aceea, numite și resurse subsolice. Acestea din urmă sint prezentate selecționat, pe cele mai importante, într-o formă atractivă, interesantă și plină de semnificație.

Ultimul capitol din cea de a doua parte se oprește asupra vieții pe Terra și resurselor biologice, atîc cele ale Oceanului planetar cit și cele ale uscatului.

În partea a III-a — Imperative contemporane — o primă problemă abordată o constituie hrana omenerii, corelată cu creșterea numerică accentuată a populației lumii.

Apreciem pozitiv lucrarea în ansamblul ei, prin orientarea sa de conținut, caracterul științific și educativ, ca și prin sfera largă de adresare către tineretul nostru școlar. Ne îngăduim, ca atare, a o considera ca o apariție de mare utilitate în înțelegerea multora dintre tainele Terrei.

„Geografia continentelor: Europa”

(312 p., 90 fig., Editura didactică și pedagogică, 1982).

Este binevenită apariția colecției de cursuri universitare intitulate „Geografia continentelor” la Editura didactică și pedagogică, riguros fundamentată științific, aducînd cele mai noi date cu privire la condițiile naturii locurilor, la elementele despre populație, despre felul ei de trai specific, despre așezările omenești și cu deosebire despre orașele principale, despre resursele naturale și punerea lor în valoare prin industrie, agricultură, turism etc. Din această colecție, în care în 1980 a apărut primul volum despre Asia, Australia, Oceania și Antarctica (436 p., 132 fig.) apare, în 1982, al doilea volum intitulat Europa, la care se adaugă U.R.S.S. (partea europeană și asiatică).

Ca și primul volum, lucrarea despre Europa este rodul unei colaborări a cadrelor didactice care predau geografia regională la universitățile din București, Iași și Cluj-Napoca. Partea introductivă, cuprinzînd o prezentare de ansamblu a continentului, este întocmită de profesor dr. I. Hârjoabă și conferențiar dr. N. Caloianu. Europa nordică se datorește conferențiarului dr. V. Gârbaș, de la Universitatea din Cluj-Napoca; țările Europei apusene și centrale sint tratate de conferențiar dr. N. Caloianu de la Universitatea din București, cu o vedere generală de geografie

fizică, scrisă de lector dr. Silvia Iancu, Europa de sud de profesor dr. I. Hârjoabă de la Universitatea din Iași, iar U.R.S.S., de lector dr. I. Marin de la Universitatea din București, care a contribuit și la prezentarea unor țări socialiste din Europa centrală.

Cu toată diversitatea autorilor, părțile prezintă o perfectă unitate în prezentare, fapt ce se datorește coordonării atente și minuțioase realizate de profesorul I. Hârjoabă, care, și cu acest prilej, dă dovada unei pregătiri de competență, ilustrată și în alte lucrări de specialitate, și a unei gândiri geografice complexe. De altfel, toți autorii — menționați mai sus — sint nume bine apreciate în geografia românească. Citînd lucrarea „Europa” rămii cu convingerea că a existat o adevărată emulație între autori, pentru a da o cit mai recentă și bine verificată informare cititorilor cărora se adresează.

În latura geografiei fizice, care prezintă natura locurilor, se dau ultimele contribuții la interpretarea genezei reliefului, conform noilor teorii ale structurii și mobilității scoarței terestre, transformărilor produse prin intervenția omului. Se dau, de asemenea, opiniile noi asupra fenomenului climatic în raport cu deplasările arilor de mică și mare presiune atmosferică ce influențează nu numai regimul termic, dar și cel al precipitațiilor (cu excese pe anumite spații, cu deficite pe altele).

Ca resurse naturale, Europa — deși influențată de secătuirea unor zăcăminte, care au constituit odinioară punctul de plecare a unei prodigioase dezvoltări industriale — prezintă încă baze de minereuri de bună calitate (de ex. cele de fier din Suedia și nordul Spaniei), uile superioare (Ruhr, Silezia, Bazinul Donețului), bauxite (Franța și Ungaria etc.), dar și surprinzătoare noi zăcăminte de petrol și gaze (în Marea Nordului și platforma litorală a Norvegiei), sulf (în Sicilia și Călimani) etc.

Cu vechea ei civilizație, Europa a ajuns la structuri proprii în ce privește dezvoltarea demografică, cu areale de mari aglomerări, de intensă urbanizare și industrializare, cu propulsarea neegalată a unor forme de cultură și civilizație umană, cum arată profesorul V. Tufescu în prefața cărții, cu o agricultură intensivă de mari randamente, o industrie de reputație mondială, o rețea densă și foarte modernă a mijloacelor de transport, un comerț și un turism dintre cele mai intensificate.

Cititorul dispune de cele mai recente observații despre natură, despre populație și despre activitățile economice. O ilustrație foarte interesantă întregeste acest volum.

Prof. univ. dr.
CONSTANTIN MOCANU

Breviar

În împlinirea mărețelor evenimente din viața poporului nostru — Conferința Națională a partidului și a 35-a aniversare a Republicii —, Inspectoratul școlar al județului Teleorman și Casa personalului didactic au inițiat un șir întreg de acțiuni. Între acestea, menționăm: întâlnirea profesorilor de istorie și științe sociale, precum și a elevilor Liceului de construcții din municipiul Alexandria cu tovarășul Pavel Bojan, membru de partid din ilegalitate, autor al volumului de memorialistică „In acțiune”, apărut recent la Editura „Albatros”, volum închinat drumului glorios al Partidului Comunist Român, luptel sale revoluționare, la care autorul a participat direct. (Prof. Ivan Petrică, directorul Casei personalului didactic al județului Teleorman). ● Aceleași mărețe evenimente au fost omagiate de elevii Școlii nr. 116 din Capitală, printr-o reușită serbare. ● O dezbateră politico-științifică dedicată Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român a avut loc la Școala specială nr. 2 din București. La dezbateri, organizate din inițiativa biroului organizației de bază P.C.R. și conducerii școlii, au participat numeroase cadre didactice cu intervenții substanțiale privind concepția P.C.R., a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, despre problemele lumii contemporane, despre istoria patriei. ● „Educația patriotică a elevilor din ciclul primar prin lecțiile de istorie și geografie” a fost tema unui important schimb de experiență al învățătorilor din județele Vrancea și Buzău, organizat de Inspectoratele școlare și casele personalului didactic ale celor două județe. (Prof. Gh. Andrei, metodist la Casa personalului didactic din Buzău).

● Un schimb de experiență interjudețean ni se anunță și de pe meleaguri timișene: „Comisiile metodice — sprijin real în perfecționarea activităților instructiv-educative în ciclul primar”, între membrii comisiilor metodice ale învățătorilor din județele Mehedinți și Timiș. S-a asistat la ore, au fost vizitate școlile nr. 24 și nr. 27 și Liceul pedagogic din Timișoara, precum și Școala nr. 2 din Lugoj. (Prof. dr. C. Negreanu, directorul Casei personalului didactic al județului Mehedinți). ● Sub egida Inspectoratului școlar al județului Arad, Casa personalului didactic — filiala Sebiș — a organizat schimbul de experiență cu tema: „Proiectul de tehnologie didactică modernă la lecțiile de limba română — citire”. Au participat numeroși învățători și directori de școli din județ. Au fost prezenți inspectorii școlari, în frunte cu inspectorul general județean, prof. Maria Bucur. (Inv. Constantin Dușan, Școala din Sebiș — Arad). ● Tema celei de a XIII-a sesiuni de comunicări științifice desfășurate recent la Muzeul județean Argeș a fost: „Ecosinteză și etnosinteză carpatine”. Au participat cu lucrări profesori argeșeni, precum și invitați din centrele universitare: București, Cluj-Napoca, Iași, care s-au referit la restaurarea unor monumente istorice, la ocrotirea mediului înconjurător, la unele procedee de biologie aplicată etc. (Prof. Dumitru Anghel). ● Acad. N. Teodorescu a fost prezent la o altă sesiune de comunicări științifice de pe meleaguri argeșene — a profesorilor de matematică, ne scrie prof. Ilie Guță de la Școala din Săpata de Jos, județul Argeș. Ea s-a intitulat „Activitatea în cercurile de elevi pentru stimularea creativității acestora”. Tot despre o sesiune de comunicări și referate științifice ne parvine vestea și din Gălești-Dimbovița. Ea a avut loc la Liceul industrial nr. 2 din localitate (coordonator: prof. ing. Petre Bocu) și s-a bucurat de prezența unor nume prestigioase de la instituții bucureștene. ● Organizarea arhivei școlii, probleme de legisla-

ție școlară, modul de creare a mediului ambiant (holul școlii, clasa, atelierul, laboratorul etc.) — au stat în atenția Consiliului de coordonare a învățămîntului gimnazial din municipiul Bacău, întrunit în plen la Școala nr. 5 — acțiune la care au luat parte directorii de școli din municipiu și din comunele suburbane. (Prof. Elena Cavaleru). ● Despre o frumoasă tradiție existentă la Casa pionierilor și școlimilor patriei din Hunedoara ne scrie prof. Ioan Vlad: în fiecare toamnă, aproximativ 8000 de pionieri și școlari din municipiu participă la o acțiune cunoscută sub numele „La fîntînă, la Sincrai”. Este vorba de o drumeție de 8-9 km în zona de agrement a orașului — Chizid —, de demonstrații de caraturi și motorete, de întreceri sportive (handbal, fotbal), de jocuri hazlii (tratul frîngheii, fuga în sac) etc. ● Statornicul nostru colaborator, prof. Gleb Statnic, directorul Casei de copii școlari nr. 3 din București, ne relatează, de asemenea, despre o frumoasă tradiție înscăunată la instituția pe care o conduce (tradiție menționată de redacția noastră tot la această rubrică): aniversarea trimestrială a zilei de naștere a copiilor. La recenta acțiune de acest fel, copiii au avut ca oaspeți pe actorii Teatrului „Ion Creangă” din Capitală, care, după ce le-au oferit un frumos spectacol, au închinat un pahar de... citronadă cu cel sărbătorit. ● Ultimul cerc pedagogic al profesorilor de limba și literatura română de la Școala din Boldești-Scăeni, județul Prahova, s-a desfășurat prin trei lecții deschise la care s-au putut constata strădaniile depuse de cadrele didactice ale acestei școli pentru ca elevii să învețe să se exprime cit mai corect. ● Directorii de unități de învățămînt din sectorul 5 al Capitalei au participat la schimbul de experiență: „Sarcinile consiliului de conducere, ale directorului pentru organizarea și desfășurarea activității metodice”. ● Sennalăm, de asemenea, un alt schimb de experiență bucureștean: cel de la

Liceul de matematică-fizică „N. Bălcescu”, unde au fost prezenți directorii și secretarii organizațiilor de partid din licee și din școlile cu clasele I—X. ● Biblioteca județeană din Botoșani și-a aniversat centenarul. Se știe că o frecvență și marele Eminescu. Aniversarea a prilejuit un moment de sărbătorire a trecutului glorios al acestui oraș. (Prof. Iosif E. Naghiu). ● La a 5-a ediție a „Salonului rumnicean de carte”, găzduit de Biblioteca orașenească din Rm. Sărat, a fost lansată lucrarea „Întrebări și răspunsuri la problemele de educație ateistă a tineretului” de conf. univ. dr. Florin Georgescu. Autorul lucrării s-a întâlnit cu elevii și cadrele didactice din oraș. (Prof. Vasile N. Uță). ● Festivalul-concurs al formațiilor școlare fotbalene, desfășurat recent, a purtat înscris pe frontispiciu: „Dialogul hărniciei”. ● Din Tg. Jiu primim programul simpozionului „Educația prin și pentru muncă a elevilor din ciclul primar”, organizat de Inspectoratul școlar județean, Sindicatul învățămînt și Casa personalului didactic din Gorj. ● Ultimul număr al Buletinului de informare și documentare a cadrelor didactice din județul Suceava are un specific aparte: este dedicat în întregime educației fizice și sportului în școală — capitol la care publicațiile noastre, să recunoaștem, sint deficitare. ● Prof. Viorel Sahagia, directorul Liceului de matematică-fizică „Traian” din Drobeta-Turnu Severin — liceu care în 1983 va împlini 100 de ani de existență — ne roagă să anunțăm pe foștii absolvenți și profesori care doresc să participe, într-un fel sau altul, la această aniversare (prin comunicări științifice, prin donarea de obiecte sau documente în vederea organizării unui muzeu al liceului etc.) să ia urgent legătura cu conducerea școlii, la telefonul: 978/1 38 35.

„PARTIDUL SE AFIRMĂ TOT MAI PUTERNIC CA CENTRU VITAL AL ÎNTREGII NAȚIUNI, DE LA CARE EMANĂ GÎNDIREA CUTEZĂTOARE MENITĂ SĂ ASIGURE TRANSFORMAREA REVOLUȚIONARĂ A SOCIETĂȚII, FORȚA CE INSUFLEȘTE TOATE ENERGIIILE CREATOARE ȘI PUNE ÎN VALOARE GENIUL ÎNTREGULUI POPOR ROMÂN, DESCHIZÎND PATRIEI MINUNATE PERSPECTIVE DE PROGRES ȘI CIVILIZAȚIE.”

NICOLAE CEAUȘESCU

Acționăm continuu pentru creșterea calitativă a activității didactice

Pornind de la ideea că personalul didactic, prin natura misiunii sale, trebuie să fie totdeauna receptiv la nou, biroul organizației de partid de la Școala nr. 2 din municipiul Slatina acționează permanent pentru ca toți învățătorii, profesorii și maistril-instructori să cunoască, să înțeleagă și să aplice în viața prevederile documentelor de partid și legile țării.

Determinante în ansamblul muncii noastre sînt tezele și ideile de excepțională valoare teoretică și practică din Exponerea prezentată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, la Plenara C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie 1982. Măsurile adoptate de organizația de partid, în spiritul acestui document, și-au dovedit marea forță educativă, au determinat instaurarea unui climat de muncă, cu vizibile rezultate rodnice din partea întregului colectiv.

Primul dintre obiectivele stabilite, în scopul creșterii calității muncii, constă în perfecționarea și autopercționarea cadrelor didactice. Chiar dacă școala dispune de un colectiv valoros (17 învățători și profesori, din totalul de 56 au gradul didactic II și 18, gradul I), perfecționarea constituie o permanență a muncii fiecăruia. Pe baza programului personal de pregătire, cadrele didactice țin pasul cu tot ce apare nou în domeniul activității, își îmbogățesc orizontul cunoștințelor social-politice și de cultură generală. Ca urmare, a crescut nivelul lecțiilor și al celorlalte acțiuni educative. S-a încetățenit practica stabilirii unor teme de cercetare, cu largă aplicabilitate, pe parcursul întregului an școlar, finalizată cu sesiuni de comunicare. Astfel, tema din anul școlar trecut — „Contribuția procesului de învățămînt și a activităților pionierești la lărgirea orizontului de cultură generală, la pregătirea elevilor pentru muncă și viață” — este urmată în acest an, de cea intitulată „Notarea elevilor — între deziderate noi și înțeles tradiționale”, mai restrînsă ca arie, dar de strictă actualitate pedagogică.

Un substanțial program de asistență, prin care fiecare dintre membrii biroului organizației de bază P.C.R. participă la lecții în același timp cu directorul școlii, evidențiază sporirea preocupării învățătorilor și profesorilor de a desfășura lecții de bună calitate, în care activizarea elevilor, stimularea aptitudinilor creatoare și folosirea unui bogat material didactic sînt laturi predominante. Se constată, de asemenea, o mai accentuată grijă față de crearea bazei psihologice a lecțiilor, ceea ce sporește atractivitatea acestora, cultivarea la elevi a dragostei de învățare.

Acționînd conform indicației secretarului general al partidului, potrivit căreia „de la învățămîntul preșcolar și pînă la învățămîntul universitar, copiii, tinerii trebuie crescuți și educați în spiritul dragostei de patrie, al devotamentului față de socialism, față de partid, în spiritul muncii”, organizația de partid a insistat asupra legăturii indisolubile dintre instrucție și educație, astfel încît fiecare lecție și activitate să aibă ca urmare, pe lângă sporirea volumului de cunoștințe, priceperi și deprinderi, acumularea de noi elemente în lăurirea omului nou, participant activ și conștient la edificarea socialistă și comunistă a țării. În acest sens, o contribuție de seamă o au informațiile politice, adunările cu temă — la detașamente și unitatea de pionieri — propaganda vizuală, munca patriotică, cercurile uzinale.

În acest an școlar, ne-am început activitatea sub semnul marilor evenimente din viața poporului, a partidului și a țării: alegerile de deputați în consiliile populare, Conferința Națională a partidului și a 35-a aniversare a proclamării Republicii. Am axat, deci, întreaga muncă politică din școală pe sublinierea importanței acestora, însușind elevilor mindria patriotică de a fi contemporani cu marile înfăptuiri ale anilor noștri. În recreații, în cadrul unor activități specifice, eleviiiau cunoștință de conținutul unor panouri cu temă, cum sînt: „Acesta este patria mea; sînt mîndru că trăiesc în România”; „Tovarășul Nicolae Ceaușescu — părintele iubit al copiilor țării”; „Mișcarea revoluționară a tineretului din România”; „Învățătura — îndatorire patriotică a fiecărui pionier”; „Fiecare pionier — o faptă pentru înflorirea patriei”. În cadrul fazei de masă a Festivalului național „Cîntarea României”, programul cultural-educativ și artistic al formațiilor și interpretat este pregătit concomitent cu concursul intitulat „Istoria și cultura poporului român — flacăra vie a conștiinței patriotice, revoluționare a tinerii generații”.

Am reușit, printr-o mai strînsă legătură cu părinții elevilor, să imprimăm familiei o responsabilitate accentuată în creșterea și educarea copiilor. Se menține, astfel, frecvența coreșpunzătoare la cursuri a celor 1372 de elevi și sporește interesul părinților față de calitatea pregătirii școlare a copiilor.

Prin acțiunile de îndrumare și control întreprinse, organizația de partid a devenit promotor al calității noi în munca școlii. Preocupîndu-ne ca toți învățătorii și profesorii să-și desfășoare activitatea la nivelul celei întreprinse de comunisti, avem certitudinea succesului în muncă, pe măsura marilor răspunderi ce ne revin.

Prof. FILOFTIA NIȚA
secretar al biroului organizației de partid,
Școala nr. 2 din Slatina, județul Olh

Politica partidului — o permanență în procesul de învățămînt

Este cunoscut faptul că între dezvoltarea economico-socială de ansamblu și învățămînt există o relație de reciprocitate în sensul că învățămîntul este un produs, dar, în același timp, și un factor de stimulare a dezvoltării economico-sociale. Nu întimplător perioada cea mai fertilă de dezvoltare a învățămîntului coincide cu anii în care dezvoltarea economico-socială a cunoscut cel mai ridicat

ritm de creștere. Ca urmare a politicii consecvente a partidului și statului nostru, școala românească dispune în prezent de un potențial material și uman capabil să-i permită realizarea deplină a funcției de „principal factor de cultură și civilizație”.

Între componentele de bază ale trecerii la o nouă calitate în predarea științelor sociale, un rol deosebit, fundamental, îl constituie integrarea permanentă în procesul instructiv-educativ a documentelor de partid. Este adevărat, cadrele didactice, indiferent de disciplina pe care o predau sînt datoare să pornească, în întreaga lor activitate, de la sarcinile reieșite din documentele de partid. Profesorul de științe sociale este însă prin definiție cel care asigură integrarea organică a documentelor de partid în toate lecțiile.

Documentul de partid este cel care face legătura dintre aspectele pur teoretice ale lecției de științe sociale și sarcinile concrete ale practicii social-istorice.

Învățămîntul nostru acordă o atenție specială studierii caracterelor disciplinelor sociale în scopul cunoașterii de către elevi a realităților țării noastre, cît și ale lumii contemporane, a proceselor care dau conținut edificării societății socialiste multilateral dezvoltate, politicii sale interne și externe. Toate aceste aspecte își găsesc expresia concretă în diferite documente de partid, în lucrările secretarului general al partidului, tovarășii Nicolae Ceaușescu. Integrarea acestora în lecțiile de științe sociale o facem mai ales din două considerente:

În primul rînd, pentru că ele reprezintă o experiență concretă — trecut sau prezent — devenită sau în curs de a deveni istorie, a transformărilor revoluționare din patria noastră. Înțelegerea concretă, clară, a drumului parcurs pînă în prezent, a stadiului actual al edificării socialismului în țara noastră, precum și a perspectiveilor de viitor este imposibilă fără studierea aprofundată, atentă a documentelor de partid. Nici un alt document, nici o altă sursă de informare nu se pot înlocui pe acestea. Ele avînd o valoare unică, concentrînd vastă experiență românească de edificare a noui orizonturi. Mai mult decît atât, documentele de partid nu ramin la fața de contemporaneitate a realității, nu se opresc la suprafața lucrurilor, faptelor, proceselor și fenomenelor, ci se descopăie, ele le integrează într-un sistem de gândire unitar, apreciativ, interpretativ, valorificativ. Ceea ce permite transformarea revoluționară a societății, prin cultivarea atitudinii active față de realitate.

În al doilea rînd, în documentele de partid sînt cuprinse soluții, hotărîri pe care partidul nostru le da pe baza studierii, a cunoașterii temeinice a realităților. Aceste soluții și hotărîri pornesc de la ideile generale ale marxism-leninismului, dar avînd în vedere condițiile specifice ale țării noastre și momentul concret — istoric cînd acestea se derulează. Putem afirma, cu deplină responsabilitate, că documentele partidului nostru reprezintă materializarea la modul viu, concret a felului în care marxism-leninismul se aplică în mod creator în condiții concrete, specifice.

Avînd în vedere aceste considerente, rămîne de datoria profesorului de științe sociale să găsească modalitățile cele mai eficiente de integrare în lecție a documentelor de partid.

Personal am fost și rîmîn împotriva modului formal, mecanic, rigid, de prezentare și însușire a documentelor de partid. Bineînțeles, nu putem trece cu vederea faptul că există teze, direcții de dezvoltare și orientări pe care atât profesorul cît și elevul trebuie să și le însușească și să le rețină ca atare. Dar, esențială este nu reținerea, memorarea lor mecanică, ci pătrunderea în spiritul documentelor de partid, relictarea ideilor care, odată reținute, să poată conduce la crearea la elevi a convingerilor și apoi transformarea acestor convingeri în comportamente pe care să le aplice în practica economico-socială.

Din practica la catedră, pot afirma că folosirea documentelor de partid în lecție trebuie făcută cu multă grijă și mult discernămint, dacă vrem ca această activitate să aibă rezultatul scontat. Aici se ridică cel puțin două aspecte: cînd și mai ales cum realizăm aceasta. Cu privire la momentul cînd introducăm documentul de partid în lecție, eu cred că poate fi introdus și la început pentru ea, pornindu-se de la el să existe o bază pentru desfășurarea întregii lecții, cît și pe parcurs sau la sfîrșitul lecției, drept concluzie și ca moment educativ.

Experiența a demonstrat că modalitatea cea mai eficientă prin care se face integrarea documentelor de partid în lecție o constituie realizarea unor lecții întregi sau a unor capitole din lecție, pe anumite aspecte ale politicii economico-sociale a partidului nostru. Aș exemplifica, la disciplina „Economie politică, Politica economică a P.C.R.”, lecțiile: „Principalele direcții ale dezvoltării și progresului economic în etapa fărîrii societății socialiste multilateral dezvoltate”, sau „Politica industrială a P.C.R.”.

Sînt însă și lecții în care este necesar ca profesorul să asigure alt conținutul teoretic al noțiunilor, cît și evidențierea sarcinilor trasate de partid în domeniul respectiv, indicîndu-se și căile preconizate pentru realizarea acestora. Exemplificăm în această privință lecțiile „Productivitatea muncii”, „Fondurile întreprinderii și autogestiunea economico-financiară” etc.

Cît privește modul cum introducăm documentele de partid în lecția de științe sociale, precizăm că și aceasta implică o multitudine de posibilități. După părerea mea, există două modalități principale: integrarea explicită și cea implicită.

În mod explicit, procedăm atunci cînd cităm titlul documentului, dăm un fragment din el sau punem pe elevi să-l citească din setul de documente de partid aflat la dispoziția lor pe bancă. Uneori profesorul, după ce enunță titlul documentului, poate prezenta o parte din conținutul lui, trezînd astfel interesul elevului care urmează să și-l însușească integral prin studiu individual.

Integrarea implicită se face prin tratarea în cuprinsul lecției a prevederilor anumitor documente de partid, fără a le specifica în mod expres și fără a cita din ele.

Un citat sau două din anumite documente, prezentarea unor grafice, schițe, etc. la care se adaugă cele transmise în mod implicit, vor asigura ancorarea lecției în practica economico-socială. De exemplu, la lecția „Proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție”, după ce am lămurit noțiunile teoretice de „proprietate” și „proprietate socialistă” și trăsăturile acesteia din urmă, cînd am trecut la forme ale proprietății socialiste am făcut apel la un fragment din cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie 1982, care se referă la faptul că nu se poate identifica proprietatea socialistă, proprietatea întregului popor cu proprietatea de stat,

deoarece statul socialist nu este și nu trebuie să fie proprietar sub aspect juridic.

De asemenea, la capitolul „Dezvoltarea și perfecționarea proprietății socialiste”, după ce am citit un pasaj din „Programul P.C.R.” referitor la această problemă, am prezentat, cu ajutorul unor planșe din cabinet confecționate pe baza Documentelor Congresului al XII-lea al P.C.R. și a planului cincinal 1981—1985, dinamica proprietății socialiste în perioada 1950—1980 și prevederile pentru actualul cincinal.

În concluzie, profesorul de științe sociale are obligația profesională, politică și morală, de a integra în permanență documentele de partid în lecție. Documentul de partid să fie firul călăuzitor, să reprezinte corolarul lecției. El dă lecției conținut, suport științific. Numai astfel viitorul specialist va putea să se integreze perfect, încă din primele zile, în practica socială, în viață.

Prof. GH. BĂLĂIȚAȘA
Liceul industrial nr. 1 din Pașcani, județul Iași

Pregătirea politico-ideologică, cerință a perfecționării

Învățămîntul politico-ideologic al cadrelor didactice din Liceul economic și de drept administrativ din Suceava este puternic ancorat în exigențele întregii activități politico-ideologice, materializîndu-se în demersul secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, adresat de la tribuna Congresului al XII-lea al educației politice și culturale din țară: „Să demonstrăm în viață, în practică, unitatea deplină dintre muncă și activitatea cultural-educativă, dintre dezvoltarea forțelor de producție și activitatea ideologică-educativă: Să demonstrăm că aceste două laturi constituie un tot unitar care asigură mersul ferm al României pe calea înfăptuirii Programului partidului, a hotărîrilor Congresului al XII-lea, a realizării obiectivelor fundamentale privind o nouă calitate a muncii și vieții, trecerea patriei noastre la un nou stadiu de dezvoltare. Numai astfel vom îndeplini în mod corespunzător hotărîrile adoptate”.

Tematica dezbaterilor organizate în cercul de studiu: „Probleme fundamentale ale educației revoluționare, patriotice, socialiste a maselor, ale activității politico-ideologice a P.C.R.”, este subordonată întregii activități politico-ideologice din școală, urmărindu-se, în principal, sporirea contribuției învățămîntului politico-ideologic la formarea și dezvoltarea gândirii revoluționare a întregului corp profesional, obiectivată în calitatea procesului de instrucție și educație, de formare a personalității elevilor. Suportul real al pregătirii politice a cadrelor didactice îl constituie cunoașterea tezelor cuprinse în Documentele de partid și de stat, bogatul lor conținut teoretic și practic corelat nemijlocit cu dialectica dezvoltării societății socialiste multilateral dezvoltate, cu tumultuosul proces revoluționar de realizare și afirmare a unei noi calități.

Experiența acumulată în organizarea învățămîntului politico-ideologic al cadrelor didactice a permis realizarea pentru acest an, în cadrul dezbaterilor, a unui amplu dialog între propagandiști și cursanți pe aspecte ivite, pe de o parte din necesitatea cunoașterii complexității actului educației materialist-dialectice a elevilor, iar pe de altă parte, din dorința de a o realiza, folosind forme, căi și metode diferite, în funcție de particularitățile colectivelor de elevi. Exemplificînd, ne oprim de pildă, la activitatea cursanților, profesori de contabilitate, organizare, merceologie, finanțe care, preocupîndu-se de propria pregătire politico-ideologică, au inițiat cu elevii bogate acțiuni, aplicatii practice, activități de cerc, ore de curs interdisciplinare, lecții-vizită în întreprinderile municipiului Suceava, cu scopul explicării și demonstrării condițiilor și exigențelor mecanismului economico-financiar vizînd de fapt un obiectiv bine conturat — formarea convingerilor elevilor, a gândirii lor economice, integrată organic în atitudinea justă față de problematica complexă a procesului dinamic de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Caracterul activ al dezbaterilor organizate pe probleme ale educației materialist-revoluționare a elevilor, a oferit posibilitatea impulsării activității desfășurate de cadrele didactice în catedrele metodice organizate pe specialități. Din planurile de muncă ale catedrelor, din acțiunile organizate în primul trimestru este evidentă preocuparea tuturor cadrelor didactice de a realiza, în consens cu cerințele interdisciplinarității, o pregătire de specialitate a elevilor grefată de suportul bunelor pregătiri politico-ideologice. Finalitatea unor astfel de experiențe s-a putut observa și în evaluarea rezultatelor muncii tuturor cadrelor didactice cursante desfășurate în munca cu elevii.

Generalizînd experiența pozitivă din cadrul învățămîntului politico-ideologic al cadrelor didactice, activitățile realizate cu elevii pe linia pregătirii lor politico-ideologice s-au îmbunătățit simțitor, ele avînd un puternic rol instructiv-educativ și mobilizator.

În acest an școlar punctul de documentare și informare a fost găzduit unei acțiuni realizate în colaborare cu cabinetul județean pentru activitatea ideologică și politico-educativă. Au participat cadrele didactice din școală cît și elevi, membri ai cercului „Probleme ale politicii economice a Partidului Comunist Român”. S-a prezentat o prelegere axată pe aspecte ale construcției socialiste în patria noastră, urmată de un dialog direct între directorul Cabinetului județean pentru activitate ideologică și politico-educativă și cadrele didactice. Concluziile acțiunii au îndemnat la un studiu atent al dinamicii procesului revoluționar din patria noastră. Întreaga acțiune a constituit un cadru propice formării la elevi de atitudini, de sentimente, trăiri emoționale în consens cu cerințele educației patriotice-revoluționare.

Fiînd în preajma Conferinței Naționale a partidului, cadrele didactice din liceu întîmpină marea eveniment desfășurînd o intensă muncă de propagandă patriotic-revoluționară. Documentele Conferinței Naționale a partidului vor fi dezbătute în cadrul învățămîntului politico-ideologic și vor constitui cadrul fiecărei ore de curs, în vederea cunoașterii, și de către elevi, a importanțelor hotărîri ce se vor adopta.

Prof. OPREA RODICA
Liceul economic și de drept administrativ din Suceava

„Un obiectiv de cea mai mare importanță al propagandei noastre este dezvoltarea spiritului patriotic al oamenilor muncii, a devotamentului față de partid, față de patrie, față de cauza socialismului, a hotărârii lor de a-și pune întreaga energie și forță creatoare în slujba înfloririi continue a României socialiste.”

NICOLAE CEAUȘESCU

În conținutul predării la clasele I-IV

Limba română

La clasa a IV-a, pe care o conduce în acest an școlar, în organizarea și desfășurarea procesului instructiv-educativ am ținut seama că elevii au, din anii precedenți, cunoștințe despre patrie și că, la Citire, lecturile prevăzute în programă constituie o împletire armonioasă de informație și expresie artistică. Astfel, la lecția „Buchetul cu flori” (din manualul de Citire pentru clasa a IV-a, pag. 10), am căutat să argumentez metafora utilizată de autoare, Ana Blandiana, accentuând și detaliind un număr cât mai mare dintre elementele sale: compararea țării cu un imens buchet, în care diversele forme de relief au nu numai culoare, ci și semnificații lor aparte, precum și corespondența dintre imaginea florală și realitatea istorică sau geografică. De asemenea, am subliniat ideea din ultimul paragraf privind necesitatea cunoașterii amănunțite de către elevi a patriei, cu întreaga sa paletă de bogății și frumuseți — mijloc sigur de a-i face să le iubească și să se mândrească de ele.

În mod asemănător, la lecția „Ce-ți dorește eu șle, dulce Românie!”, planificată în trimestrul al III-lea, pornind de la frumusețea și expresivitatea versurilor marelui poet Mihai Eminescu, voi evidenția dragostea sa pentru țară, pentru trecutul ei eroic, ca și pentru prezentul și viitorul ei pe care îl dorește „vesnic”, învăluit în bucurii, plin de demnitate, de strînsă uniune în jurul aceluiași ideal al tuturor fiilor săi. Voi sublinia, în acest context, profunzimea celor două sentimente fundamentale care îl animă pe poet: mândria pentru istoria vitejească a neamului („țara mea de glorie”) și iubirea nețărmurită pentru patria sa („dulce Românie”, „țara mea de dor”), explicându-le elevilor că sentimente identice trebuie să nutrească fiecare dintre ei.

Procedând similar (bineînțeles cu adevărate mijloacele la conținutul de idei și sentimente al fiecărei lecții) voi reliefa eroismul înaintașilor în lupta împotriva cotropitorilor („Strămoșii”, după Al. Vlahuță și V. Pirvan, din manual, pag. 20 și „Giurgiu-Călugăreni”, de Al. Vlahuță, pag. 56), transformările înnoitoare pe care socialismul le-a realizat în viața țării și în conștiințele oamenilor („Florile de fier ale Reșiței”, pag. 28), spiritul de sacrificiu al celor ce și-au dat viața pentru dreptatea noastră, a tuturor („Pe lepedea eroilor”, de Eugen Jebeleanu, pag. 70) și mândria de a avea și noi pionieri în domeniul tehnicii aviației mondiale („Traian Vuia”).

Consider că este necesar ca, la fiecare lecție, faptele și întâmplările eroilor, noile cunoștințe despre trecutul sau prezentul patriei, frumusețile reliefului acestora și

realizările socializării să fie trecute prin filtrul sensibilității elevilor, astfel încât mândria de a fi român de a trăi într-o țară ca a noastră, să devină componente temeinice ale convingerilor pe care, de la această vîrstă, elevii trebuie să și le formeze și consolideze.

Inv. ELEONORA DOMNULETE
Școala nr. 2 din Drobeta-Turnu Severin,
județul Mehedinți

Istoria

Am început anul școlar animat de dorința să transpun în viață atît tzele ce se desprind din magistrața expuneră a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, la Plenara largită a C.C. al P.C.R. din 1-2 iunie a.c., cit și obiectivele reieșite din programul unitar al activităților politico-ideologice, tehnico-științifice, cultural-artistice și sportive, stabilite la nivelul clasei, cultivînd la elevi sentimente patriotice sub genericul „Istoria s-o cităm la noi acasă.”

Pentru cunoașterea istoriei patriei, prin prezentarea conținutului lecțiilor: „Strămoșii noștri”, „Preda Buzescu”, „Cinste și onoare”, la clasa a II-a, iar la clasa a III-a: „Din viața dărilor”, „Războaiele lui Traian și Decebal”, „Miroca cel Blîrin și Balaziu”, „Cintecul lui Mihai Viteazul”, „Hora Unirii” ș. a., elevii au fost introduceți în cunoașterea istoriei zbrocimate a poporului nostru.

Mi-am propus ca, pentru consolidarea cunoștințelor despre patrie, să stabilesc, împreună cu pionierii, un itinerar pe care îl vom parcurge în acest an școlar. Ca punct de plecare am ales Grădina Botanică, „Fintina Jiuului”, construită pe la 1800 de tatăl legendarului haiduc oltean Iancu Jianu. Mergînd spre sud, pe strada ce poartă numele ființei, la „Casa Cotofeanu”, elevii vor observa acest monument istoric ridicat la sfîrșitul secolului al XVIII-lea și vor vizita secția „Științele naturii” a Muzeului Oltenia.

Vom continua cu vizitarea Grădii Mihai Bravu, unde eroii noștri au organizat o primire triumfală domnitorului Alexandru Ioan Cuza, în anul 1860. Tot aici, se află bustul, cînd în stîră, al marelei diplomații române Nicolae Titulescu. La fața Facultății de Agronomie, primul institut de învățămînt superior din România, Craiova, se distinge statuia lui Tudor Vladimirescu, înălțată revoluționarilor ai anului 1821, răzvrătînd în aerul poporului chemarea: „veniți dar fraților cu totii, cu răul să pierdem pe cel rău...”. Străbătînd strada Libertății, la nr. 15, este casa despre care elevii știu că aici s-a fost lăsată și torturată numeroși comunisti și antifasciști, între anii 1938-1944. Apoi, vom vizita „Muzeul Oltenic” care cuprinde mai multe

secții. În parculeț vom observa statuia lui Eugeniu Carada, om politic care a militat „pentru o Românie liberă”. În vecinătate, pe strada Matei Basarab, ne vom opri la vestigiile zidului „Hanul Hurezului”, apoi la „Fintina Purcarului”, la monumentul istoric „Biserica Sîntului Dumitru”, construită de Matei Basarab, și la Casa Băniei. De asemenea, la bustul voievodului Mihai Viteazul și la monumentul căpitanilor săi, „Frații Buzesți”, luptători neînfricați pentru libertate națională și neatîrnarea Țării Românești.

Spre nord, pe „ulita principală” croită astronomic pe meridiană Calea Unirii” se află: la nr. 130, casa în care s-a păstrat pînă în 1873 steagul Revoluției conduse de Tudor Vladimirescu, la șeful tunarilor pandurilor; la nr. 108, casa în care a trăit Barbu Bălcescu, fratele marelui revoluționar român Nicolae Bălcescu; la nr. 101, „La Cocor”, a fost sediul „Sindicatelor unitare craiovene”, între 1923-1935; la nr. 86, clădirea construită în 1890, găzduind în 1915 întîlniri ale patrioților români: Vasile Lucacu, Octavian Goța, Nicolae Titulescu, care au coordonat acțiunile unioniste din Oltenia; hotelul Minerva, construit, în 1905, în stil oriental; Piața Unirii, unde s-a jucat pentru prima dată Hora Unirii după versurile lui Vasile Alecsandri, iar în preajmă-i statuia lui Alexandru Ioan Cuza, domnitorul Unirii. Traversînd Valea Vlăcii, ne întîmpină Casa memorială „Nicolae Titulescu”, expoziția „Procesul luptătorilor eșeriști și petrolști” din iunie-iulie 1934, loc unde a fost arestat, la 25 iunie 1934, tinărul revoluționar Nicolae Ceaușescu, venind ca martor la proces din partea uteciștilor din Capitală.

Odată cu prezentarea acestor mărturii care au supraviețuit timpului, voi arăta elevilor realizările prezentului, cu împlinirile fără egal, care au reușit să transforme Craiova de altădată — „cetatea banului și opresiunii” — cum spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului — „într-o cetate a muncii, lumii și culturii în Oltenia”.

Inv. ION POPESCU
Școala nr. 33 din Craiova

Geografia

La clasele mici, alături de Limba română, Istorie, Muzică, și Geografia deține o pondere însemnată în adîncirea înțelegerii noțiunii de patrie. Atît în clasa a III-a, dar, mai ales, la clasa a IV-a, pe care o conduc, am urmărit realizarea unor obiective ca: cunoașterea și îndrăgirea lumii natale, descoperind specificul și importanța lor economică și social-istorică; reactualizarea cunoștințelor dobîndite în clasa a III-a despre județul Bihor; elevii să știe că teritoriul țării este gîia strămoșilor noștri, păstrată și apărată cu prețul vieții lor; corelarea noțiunilor de istorie — despre patrie, popor și lecții istorice — cu cele de geografie privind aspectele geografice, influența reliefului, a climii și a apelor asupra dezvoltării economice-sociale și istorice a României, precum și cunoașterea țării, a frumuseților acesteia, a împlinirilor zilelor noastre.

Pentru realizarea acestor obiective, m-am bazat pe cunoștințele elevilor dobîndite din lecturi, de la orele de Dezvoltarea vorbirii, din cîntecele despre țară, oraș, comună, despre munca oamenilor și forme de relief. Am urmărit, pe măsura nivelului de înțelegere și aprofundare a conștințelor de patrie. În clasa a III-a, la geografie județului am ordonat tot ceea ce era nou pentru elevii cu reprezentările acestora despre lucrurile natale. În clasele a III-a și a IV-a le-am solicitat elevilor să descrie frumusețile patriei, așa cum le-au cunoscut din excursiile făcute prin țară, îndrăgindu-le cu căsa, îmbogățind astfel conținutul lecțiilor. Odată cu studierea

reliefului, am hotărît să alcătui un album cu ilustrații. Uneori, însoțim ilustrația cu cîteva impresii scrise de elevul care a trecut prin acele locuri. La fel am procedat și la alcătuirea unor compuneri, ilustrate, pe diferite teme ca: „Ce ne poartă Crisul Negru?”, „Munții Bucegi” și „Cetățile luminii de pe Dunăre”. Apreciez că, folosind la Geografie unele cărți ce conțin descrieri sau legende despre frumusețile patriei, în versuri sau proză, dezvolt sentimentele patriotice ale elevilor și deprinderile acestora pentru o exprimare corectă și frumoasă. Deosebit de eficiente sînt: „Micul meu atlas” de A. Ciurunga, „Străbătînd văile carpatine” de P. Decei etc., ca și activitățile sub formă de jocuri (rebus geografic, șarade geografice, alcătuirea, pe grupe, a cît mai multe propoziții despre munții Apuseni) și diafilmele care contribuie la lărgirea sferii noțiunii de patrie. Excursia, organizată recent, avînd ca traseu: Oradea — Deva — Hunedoara — Sarmizegetusa, a îmbinat cunoștințele elevilor de geografie și istorie, contribuind la înțelegerea „pe viu” a noțiunii de patrie. Învățînd geografia economică, se lărgesc și mai mult sfera noțiunii de patrie, prin corelarea cunoștințelor despre bogățiile solului și ale subsolului cu munca oamenilor de valorificare a acestora, cu toate transformările pe care le face poporul nostru asupra peisajului agroindustrial al țării.

Inv. CORNEL GĂRBA
Școala nr. 17 din Oradea

Muzica

Consider că Muzica contribuie, ca disciplină de învățămînt, la formarea reprezentărilor patriotice ale elevilor, atît de necesare trecerii spre formarea noțiunilor patriotice. Am selectat cu grijă repertoriul de cîntece, specific clasei I, urmărind înțelegerea noțiunii de patrie și consolidarea sentimentelor de dragoste pentru pămîntul natal.

În lecțiile de muzică, am căutat să creez un climat afectiv, începînd chiar cu exercițiile de încălzire și omogenizare a vociilor, cu poziția corectă și cu pregătirea clasei, a cabinetului de muzică. Prin demonstrarea vocală model am încercat să cultiv o stare emoțională deosebită a elevilor. În educația muzicală patriotică a elevilor sînt eficiente atît demonstrarea instrumentală, cît și înregistrările pe discuri.

Din prima zi de școală, elevii cîntă „Imnul de stat al Republicii Socialiste România” și am căutat să realizez o interpretare corectă a acestuia; am purtat discuții cu întreaga clasă pentru înțelegerea textului, referindu-mă la drapelul țării și la semnificația fiecărei culori.

Apreciez că și cîntecele pionieresti patriotice prilejuiesc momente de sensibilizare, de intensă trăire emoțională, necesare educării patriotice a fiecărui elev. Întrebindu-i de ce îndrăgesc cîntecele, mi-au răspuns că: „învăț cum să fie de folos țării”, „cunosc frumusețile și bogățiile acesteia și munca oamenilor minunați care le veghează copilăria”. Redau și alte răspunsuri: „mă simt vîrstă și fericit cînd cînt sau ascult muzică”, „mă îndeamnă la hărnicie”, „cînd cînt parcă văd ateva domnitorii țării și prezentul ei”. Textul și muzica concură, în egală măsură, la formarea educației patriotice a elevilor. De aceea, acord o mare atenție înțelegerii semnificației textului cîntecelor, bogăției de idei și sentimente exprimate.

Inv. AURELIA ION
Școala de aplicare a Liceului pedagogic din Constanța

O nouă calitate tuturor acțiunilor educative

Slujitorii școlii au datoria să cultive în rîndurile tineretului dragostea față de patrie, partid și popor, față de idealurile de pace și progres social, contribuind astfel la educarea comunistă, revoluționară, pentru muncă și viață a tineretului, la cultivarea pasiunii pentru nou, pentru știință și adevăr, a datoriei de a-și consacra întreaga capacitate de muncă și pricepere edificării societății socialiste și comuniste, a răspunderii pentru viitorul țării.

În vederea realizării acestor sarcini au loc restructurări calitative în organizarea conținutului învățămîntului, vizînd încorporarea celor mai valoroase realizări ale științei și tehnicii contemporane, întărirea funcției educativ-formative, perfecționarea activităților politico-ideologice, tehnico-științifice și cultural-artistice.

O atenție deosebită au acordat-o consiliul de conducere, cadrele didactice de la Liceul „Gheorghe Șincai” din Capitală creării cadrului organizatoric pentru desfășurarea acelor activități educative în noul an școlar, care să răspundă cerințelor de mai sus. S-a pus accent pe sporirea calității și eficienței în procesul educativ, s-au găsit noi valențe formative tuturor acțiunilor care conduc la educarea patriotică revoluționară a elevilor.

Avînd ca document program expunerea de excepțională însemnată teoretică și practică a tovarășului Nicolae

Ceaușescu la Plenara largită a C.C. al P.C.R. din 1-2 iunie a.c. împreună cu Comitetul U.T.C. al Liceului „Gheorghe Șincai” și cu comandantul unității de pionieri, am elaborat un amplitu program comun de activități politico-educative, cultural-artistice, sportive și turistice, avînd în vedere atît formarea conștiinței patriotice cît și a comportamentului patriotic la elevi. Un instrument deosebit de important îl constituie, în această privință, învățămîntul politic și informarea politică.

În aceste ore s-a ținut cont de faptul că elevii au o gîndire politică în formare, că își însușesc un vocabular politic care să le permită expunerea cu ușurință a evenimentelor puse în dezbatere. Tematica învățămîntului politic, a instruirii politice, precum și abordarea ei au fost făcute diferențiat, în funcție de particularitățile de vîrstă. La clasele a IX-a profesorii diriginți au pus accent deosebit pe crearea deprinderii la elevi de a se informa din documentele de partid și de stat, din ziare, reviste, utilizînd punctul de documentare din biblioteca școlii.

La clasele a X-a, a XI-a și a XII-a, în orele de informare politică s-au introdus teme care să permită o orientare generală a elevilor în cunoașterea și înțelegerea politicii partidului nostru.

Pentru a avea un sprijin real din partea familiei, s-a acordat atenție problemelor educației politico-ideologice în

rîndul părinților. La lectoratele cu părinții, pe cînduri de clase, se dezbate tema ca: „Responsabilitatea familiei în formarea comunistă a tinerei generații”, „Educația în familie a copiilor în spiritul normelor etice și echității socialiste” și altele.

În cadrul activităților statutare — adunări generale U.T.C. — birourile U.T.C. ale claselor au alcătuit o tematică variată care să permită cunoașterea și înțelegerea politicii interne și externe a partidului și să-i determine pe elevi să se integreze în munca entuziastă a poporului pentru înălțarea noii societăți. Iată cîteva teme edificatoare: „Tovarășul Nicolae Ceaușescu, părinte iubit al tinerilor” — prin care se asigură cunoașterea vieții și activității revoluționare a secretarului general al partidului, a grijii și atenției manifestate pentru educarea tinerei generații; „Rolul și locul organizațiilor de tineret în principalele evenimente istorice din România”; „Istoria și civilizația poporului român — flacăra vie a conștiinței patriotice revoluționare a tinerei generații”; „Tradiția de pace și colaborare între popoare de-a lungul istoriei”.

În această perioadă întreaga activitate educativă se desfășoară sub semnul întîmpinării unor evenimente cum sînt: Conferința Națională a Partidului, împlinirea a 35 de ani de la proclamarea Republicii, aniversarea a 65 de ani de viață și 50 ani de activitate a tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Atenție deosebită acordăm în activitatea educativă angajării elevilor, alături de întregul popor, la eforturile ce se depun pentru realizarea de economii, pentru folosirea rațională a tuturor bunurilor și resurselor materiale.

În colaborare cu organizația U.T.C. de la întreprinderea patronatoare, am or-

ganizat dezbateri pe teme de actualitate ca de exemplu: Omul și problemele vieții contemporane; Profilul tinărului muncitor comunist; Noua ordine economică internațională.

O atenție deosebită a fost acordată colectării de materiale refolosibile. Angajamentul de muncă patriotică a fost îndeplinit și chiar depășit, aceasta fiind rezultatul acțiunilor deosebite inițiate de diriginți, dezbaterii unor teme cum sînt: „Fiecare pionier și utecist — o faptă de muncă pentru înflorirea patriei”; „Nimic nu se pierde, totul se transformă în materie primă necesară economiei naționale”.

Eficiența acestor activități nu este numai de esență economică, ci și deosebită însemnată politică, educativă, formativă.

Conducerea școlii, comandantul unității, comitetul U.T.C. s-au preocupat în permanență de orientarea programului și repertoriului formațiilor cultural-artistice în cadrul Festivalului național „Cîntarea României”. Cîntecul patriotic muncitoresc, poezia militantă, revoluționară, teatrul politic, dansul cu temă, montajul literar-artist contribuie la dezvoltarea conștiinței socialiste, patriotice, la prețuirea luptei pline de jertfe a poporului, a partidului pentru libertate, independență și suveranitate.

Acum, în pragul vacanței, elevii liceului pregătesc spectacole-concurs pentru selecționarea celor mai bune formații în vederea etapei pe sector a Festivalului național „Cîntarea României”.

În ziua de 18 decembrie va avea loc un spectacol de muzică și poezie închinat celei de a 35-a aniversări a Republicii.

Prof. FLORENTINA BRANDEMBURU
Liceul „Gheorghe Șincai” din București

„Vechea lozincă «nici muncă fără piine, nici piine fără muncă» trebuie să fie permanent trează în mintea copiilor, a tineretului, a tuturor cetățenilor patriei noastre. Ea trebuie să fie înscrisă la loc de cinste în toate cărțile pentru copii, în toate manualele școlare.”

NICOLAE CEAUȘESCU

Educația copiilor în spiritul muncii

În grădiniță am adoptat o întreagă strategie de lucru cu copiii, pe multiple planuri, dar care converg spre unul și același scop esențial, acela al educației muncii și al respectului pentru munca făcută, având ca suport real „disponibilitatea creatoare a copiilor”. În acest sens, Al. Roșca sublinia că: „prin creativitate se înțeleg adeseori factorii psihologici potențiali ai unor viitoare performanțe creatoare”, dar cu multiple răsfriingeri constructive în sfera afectivității.

Nu se exagerază când specialiștii în domeniul educației afirmă că jucăria ocupă în jocul copilului același loc ca și cartea sau unealta în viața adultului.

Și cit de bine știm fiecare dintre noi ce înseamnă să știi să minuești instrumentul de lucru, să știi să-i dai viață, să știi să crezi cu el!

Date fiind marea diversitate a materialelor din natură, a celor din mediul înconjurător, dorința copilului de „a face și desface” tot ce poate veni în contact cu el la un moment dat, ni s-a conturat ideea de a mesteri, împreună cu copiii, jucării simple, care să le poată regepe satisfacția nevoia de joc și mindria de a reuși, cu forțe proprii, să creeze o jucărie. De exemplu: un avion, realizat prin îndoirea unei hirtii, cu un bețșor și o elice din fructul de arțar, mobilă pentru păpușă, prin îmbinarea și lipirea cutiilor goale de chibrituri, păpuși și personaje din povești, lucrate din mingi dezumflate și resturi de textile, presuri, pentru camera păpușilor, mașini, construcții din deșeuri lemnoase sau mase plastice și multe altele.

În aceste activități s-a început cu un

copil, apoi cu un grup, ce a fost urmat de altele.

Jucăriile sau chiar unele obiecte simple au fost expuse în reușite expoziții sau oferite în dar celor mici, iar meseriile făurari au fost stimulați cu medaliile „cel mai bun meșter de avioane”, „cea mai harnică lucrătoare de covoare”. Într-o fază mai evoluată, au participat la concursuri de genul „Ce pot face două miini meștere”.

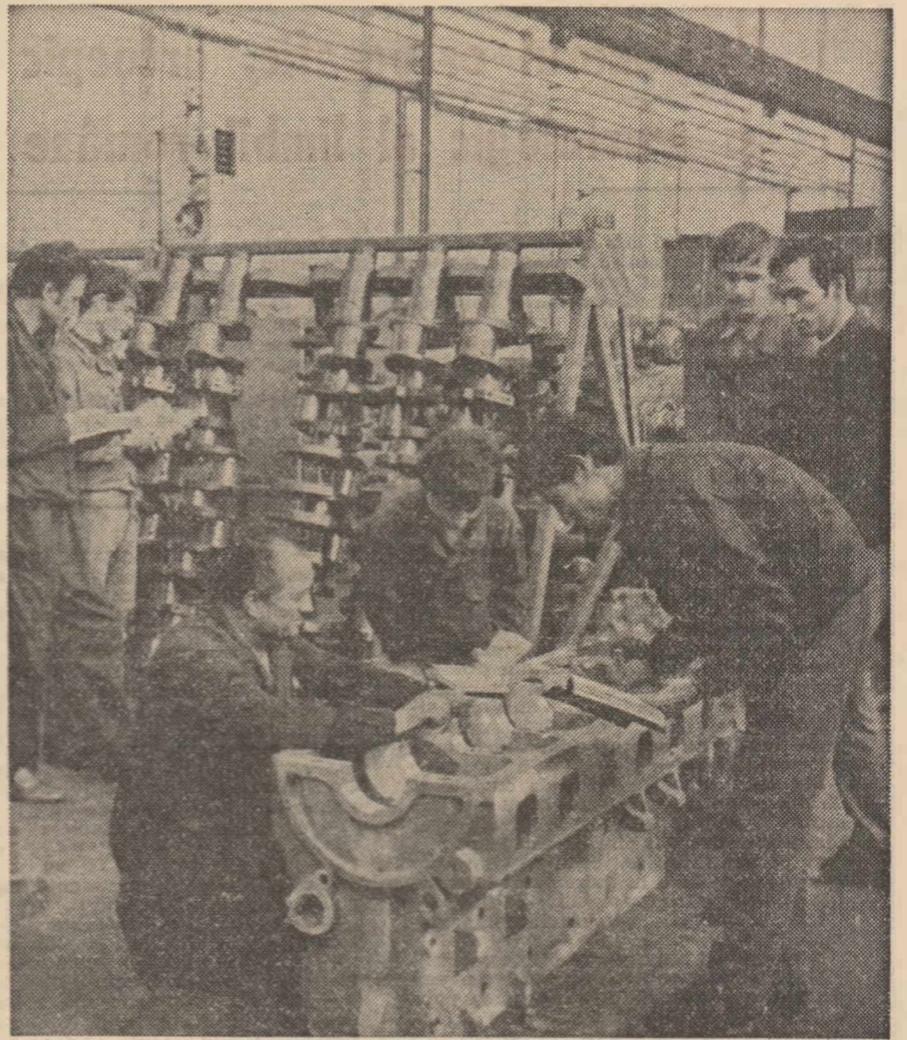
S-a creat în grupă o atmosferă de emulație creatoare, care, nu de puține ori, a găsit ecou și în familia unor copii, unde colțul jucăriilor a fost îmbogățit cu un mic atelier de lucru. Lingă trusa cu unelte ale tatălui a apărut o cutioară cu cele ale copilului.

Interesant a devenit „dialogul muncii”: „hal să facem un tobogan pentru păpuși!”, „privește cită muncă trebuie pentru o jucărie!”, „nu risipi, ne mai trebuie!”, acestea sînt tot atâtea argumente de formare prin muncă a copilului de la o vîrstă tot mai fragedă.

Fieea născocitoare a copilului poate și trebuie să fie alimentată permanent de un suflu puternic de creație prin muncă, miinile lui, la început atît de nesigure, pot ajunge treptat la o abilitate cu totul surprinzătoare.

Trăirile pozitive de caracter pot atinge cele mai înalte cote: bucuria, stăpînirea de sine, satisfacția, fac posibile trăiri ce mai tîrziu se numesc muncă, dragoste de muncă, dorința de a observa în jurul tău și a găsi noi posibilități de a-ți face viața frumoasă prin muncă, dorința de a respecta pe cei ce făuresc prin muncă.

Educ. MARIOARA HANGANU
Grădinița nr. 14 din Focșani

La ora cînd catetele de notițe se întînesc cu piesele și utilajele industriei. În imagine, un grup de tineri în practică la Uzinele „23 August” din Capitală.

O torță transmisă din tată-n fiu

Cunoscută ca una dintre cele mai vechi așezări petroliere — aci au apărut primele schele din țară — fosta comună devenită acum orașul Boldești-Scăeni, ocupă astăzi un loc important în peisajul industrial și în economia județului Prahova. În ultimii ani s-a construit aci una dintre cele mai mari fabrici de geamuri din Europa, o fabrică de mucava, s-au dezvoltat cîteva ramuri ale industriei locale, agricultura, zootehnia, toate sporind faimă orașului și a locuitorilor săi.

Din moși strămoși oamenii au trăit aci în cultul muncii, al muncii dure, trudnice, pline de eroism, de pasiune și dăruire pe care au socotit-o ca pe cea dintîi datorie și virtute, ca scop al vieții, al existenței. Și-au transmis, ca pe o torță cu foc nestins, meseria de petrolist din tată-n fiu, din generație în generație, îmbogățind-o cu noi valori morale, cu noi dimensiuni.

Poate din acest motiv, cînd am invitat pe cîteva profesori ai Școlii nr. 1 din oraș să vorbească despre modul în care cultivă dragostea și respectul pentru muncă la elevi, răspunsurile au venit prompt, firesc.

Prof. Eugenia Filote, directoare. În școală pregătim forța de muncă a orașului nostru. Din acest an avem și clasele a IX-a și a X-a. Elevii noștri vor lua, peste ani, locul părinților lor care sînt muncitori foarte buni. Deci ei vor trebui să fie și mai buni, să muncească mai bine. Încă de la grădiniță noi îi învățăm, în primul rînd, să iubească munca. Firește, cei mai mulți au sădit de acasă, din familie, respectul pentru muncă, aceasta însemnînd de fapt respect și stimă pentru propriii părinți. Bunicul și tatăl meu au fost petroliști aci, în Boldești, și eu, ca dascăl, am supremă datorie de a pregăti copiii pe care-i am în grijă pentru a deveni, la rîndul lor, muncitori cu înaltă calificare. Pentru aceasta organizăm numeroase vizite la schelele de extracție și foraj, întîlniri cu petroliști, cu strungari, cu frezori, cu sticlari, care le vorbesc despre profesia lor, despre ce reprezintă ea pentru economia națională. Sînt, după mine, cele mai eficiente modalități de a educa pe elevi pentru muncă. La loc de onoare avem în școală și un panou — „Părinții, modelele noastre de muncă și viață” — la care ne oprim cu elevii, dîndu-le explicații asupra recordurilor și succeselor înregistrate la locul de muncă de părinții lor. De mare efect educativ sînt și lecțiile de dirigiență care se desfășoară la unele întreprinderi din oraș cu participarea unor muncitori, ingineri sau cadre de conducere.

Dar, ca să respecte munca, valorile ei, este nevoie ca elevii înșiși să participe la făurirea unor valori. Antrenarea tuturor elevilor școlii noastre la muncile agricole, la acțiunea de autodotare, la curățenia și înfrumusețarea școlii contribuie — în afara orelor de practică tehnico-productivă — la formarea motivației, a interesului și deprinderilor pentru muncă.

Prof. Georgeta Necula. Sînt dirigintă la clasa a IX-a, profilul mine-petrol, și profesoară de fizică. Două atribuții care-mi creează largi posibilități de educare pentru muncă a elevilor mei. De fapt eu consider că toate obiectele, tot ce se face în școală și în afara sa trebuie să concure la educarea pentru muncă. Laboratorul, prin efectuarea experimentelor, a observațiilor, înseamnă activitate practică ce duce la crearea unor valori materiale și, mai ales, la înțelegerea că aceste valori se obțin prin muncă, prin pricepere, răbdare și perseverență.

Cercul nostru, „Micii petroliști”, reprezintă încă o modalitate de cunoaștere a viitoarelor profesii, de educare în spiritul respectului, al dragostei față de muncă. La scară mică noi desfășurăm aci, la sonde de foraj, de extracție, în parcul de separatoare și în laborator, principalele procese tehnologice pe care le vor întîlni în producție. Este o activitate care atrage mulți elevi și de unde au foarte mult de învățat.

Interesul și dragostea pentru profesia de sondor se manifestă și în faptul că, din cei 38 de elevi ai clasei a IX-a, 30 sînt din școala noastră. Aceștia vor fi, cu siguranță, schimburi de miine al părinților lor!

Prof. Ana Biță. Clasa a IX-a la care sînt dirigintă este de biologie-agricultură. Elevii provin de la Școala din comuna Seclu, și noi îi pregătim să devină buni muncitori agricoli. Sînt toți copii de țărani cooperatori deprinși cu munca din familie, copii care știu că pămîntul, ca să dea roade bogate, trebuie bine și cu dragoste lucrat. Despre rosturile muncii avem acum discuții interesante la dirigiență, în vizitele pe care le facem la I.A.S., la Stația de mecanizare de la Măgurele, la lleele agricole de la Valea Călugărească și de la Bărcănești, la deseile întîlniri cu muncitorii din agricultură. Vreau să subliniez că, deosebit de important în eficiența muncii noastre, este exemplul pe care-l dăm noi, cadrele didactice. Știind aceasta muncesc cot la cot cu ei pe cîmp, în vie, la repararea și curățenia școlii, peste tot. Pretind și copilului meu, elev al școlii, să fie primul în aceste activități. Și încă ceva: faptul că elevii sînt remunerați în urma practicii în agricultură i-a stimulat mult, le-a întărit convingerea că după muncă vine și răsplata.

Am desprins din întîlnirea cu profesorii de mai sus că educația prin muncă și pentru muncă nu se face numai în ore special afectate, numai la un anumit obiect și mai ales de către maestrul-instructor, ci că ea este o activitate sinergică, la care concure toate obiectele, întreaga activitate școlară și extrașcolară, toți factorii — școală, familie, organizațiile de tineret — deoarece de calitate pregătirii viitorului muncitor răspunde deopotrivă fiecare.

MONICA ROBEA

Bazele deprinderilor de muncă

Desfășurarea practicii productive la clasele V—VIII reprezintă o etapă deosebit de importantă a pregătirii elevilor pentru învățarea meseriei pe care urmează să și-o însușească în treapta I de liceu în vederea facilitării integrării lor rapide în producție. Aici se pun bazele deprinderilor de muncă, bazele elementare ale procesului de muncă. Fiind structurată pe studiul obiectelor, al procedeeilor și mijloacelor de realizare a unor produse și lucrări specifice producției, pregătirea tehnico-practică la clasele V—VIII urmează să asigure, conform programelor, inițierea elevilor în tehnologii de realizare a unor produse, lucrări cu scopul de a forma un trunchi unitar de cunoștințe și deprinderi operante în sfera producției, abilitarea elevilor pentru efectuarea unor lucrări familiale gospodărești, cu un program suplimentar de pregătire pentru fete. Evident, atingerea acestor obiective depinde de parcurgerea integrală a prevederilor programelor școlare, de adaptarea judicioasă a practicii la condițiile concrete ale fiecărei școli.

Am urmărit cîteva aspecte ale acestui proces la unele școli din București. Conform normelor în vigoare, și la Școala nr. 164, băieții din clasele a V-a și a VI-a lucrează în domeniul prelucrării lemnului și al metalelor, iar fetele în domeniul prelucrării materialelor textile și al economiei casnice. La clasele V—VIII, pregătirea se desfășoară în domeniul mecanicii și al electrotehnicii. Așa cum imi confirmă prof. Alexe Techirdalian și: cum o dovedesc și obiectele executate de elevi, rezultă că cei trei maiștri instructori, Mihai Pîrlă (prelucrarea lemnului), Ionel Vlad (prelucrarea metalelor), Vasile Tănaslav (electrotehnică), se străduiesc să îndeplinească prevederile programelor. Obiectele pirogravate (veioze, casete), intarsii etc., care sînt valorificate prin expoziții școlare, probează inițierea, corespunzătoare vîrstei și posibilităților elevilor, în tehnicile elementare de prelucrare a lemnului și formarea unor deprinderi simple de muncă specifice acestui sector industrial. De asemenea, la prelucrarea metalelor s-au realizat obiecte care au permis cunoașterea unor proprietăți externe ale acestora, executarea unor operații de pilire și șlefuire, de măsurare, marcare și transpunere a dimensiunilor.

În cadrul lecțiilor de electrotehnică s-au realizat generatoare de ton, difuzoare, microfoane, sirene electrice și urmează să se monteze cătei electronici. Astfel elevii iau cunoștință cu prezentarea schematică a transportului energiei electrice, cu simbolurile care se folosesc mai frecvent în electrotehnică, cu elaborarea schemei circuitului electric, cu verificarea simplă a corectitudinii instalației electrice.

Este de remarcată și activitatea — urmărită îndeaproape de prof. Paul Stecoza, directorul școlii — pe care cei trei maiștri o desfășoară în cadrul catedrei de pregătire tehnico-productivă, unde se fac schimburi de idei, se dezbate probleme privind planul de producție, achiziționarea de materiale pentru lucrările practice care urmează să fie executate de elevi, se stabilesc obiective și sarcini privind cooperarea cu profesorii care predau alte discipline de învățămînt și cu care se pot

face corelații în timpul orelor de practică.

Dată în folosință abia acum trei ani Școala nr. 206, deși cu posibilități mai modeste (nu are, deocamdată, decît un singur atelier în care se face și lăcătușarie și electrotehnică, o bună parte a elevilor efectuînd practica în atelierul Școlii nr. 191), se depun totuși eforturi ca pregătirea elevilor să se efectueze la nivelul cerințelor programei. Astfel, elevii au amenajat pista P.T.A.P., au realizat suporturi de hărți, biorame pentru laboratoarele de biologie, dulapuri, scaune etc., care au solicitat operații de tăiere a metalelor, de pilire, lipire, sudură și alte lucrări impuse de programă. Între altele, în cadrul orelor de electrotehnică s-a realizat radioficarea școlii și se asamblează aparate de radio.

La Școala nr. 203, după o lecție de prelucrare a materialelor textile la clasa a VIII-a, discut cu maestrul-instructor Ștefania Oprea, o femeie care, din cite am putut constata, își îndrăgește profesia. Imi relatează cum le învață pe fetele din clasa a V-a să tricoteze, să execute tipurile de ochiuri de tricot de bază („pe față și pe dos”), pe cele dintr-a VI-a, cusutul manual (și va urma), cusutul mecanic, executarea punctelor românești de cusături pentru broderie. Acum încep să apară și primele obiecte cu cusături de artizanat. În clasa a VII-a pedalatul la mașina de cusut intră în plin, iar la clasa a VIII-a apar lucrări complexe de confecții textile, a căror calitate poate intra foarte bine și cu succes în competiție cu calitatea unor confecții realizate de profesioniștii. Diversele lucrări executate de eleve, pe care le pot vedea în atelier (în special fustițe, bluze, pantalonși, căciuli, mileuri, carpețele — toate de foarte bun gust (probă, faptul că sînt achiziționate cu prioritate de magazinul elevilor din București), demonstrează că în orele de practică fetele nu pierd timpul. Aragazul din colț și vesela de bucatărie confirmă că, pe de altă parte, mai învață și puțină gospodărie.

În aceeași școală, la altă clasă a VIII-a discut și cu maistra-instructor Maria Constantinescu, șefa catedrei din școală, și ajutor de nădejde al inspectoratului de sector, în calitate sa de „metodistă”. Așa cum imi confirmă prof. Ioana Duca, directoarea școlii, într-adevăr activitatea tehnico-productivă a fetelor din această școală merită toate laudele. O altă simplă, dar elocventă, confirmare a calității activităților tehnico-productive din această școală poate fi găsită în lenjeria paturilor de la grădinițele nr. 221, 57, 229 și altele din Capitală, lenjerie confecționată la Școala nr. 203, precum și în draperiile cu motive românești, în perdelele de la geamuri, într-o întreagă gamă variată de lucrări textile.

În general, aspectele observate în școlile amintite mai sus confirmă încă o dată importanța pregătirii elevilor din clasele V—VIII în spiritul în care a fost concepută programa, pentru a le forma acele deprinderi manuale de bază care le deschid drumul către viitoarea lor formare, într-un anume domeniu profesional.

B. OCTAVIAN

Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române

Elaborat sub auspiciile Comisiei pentru cultivarea limbii române a Academiei Republicii Socialiste România. Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române, se adresează tuturor celor preocupați de cultivarea și studierea limbii române. Interesul deosebit și explicabil pentru această importantă lucrare, manifestat de către cadrele didactice s-a concretizat și prin numeroase scrisori, sosite pe adresa redacției noastre, prin care cititorii ne solicită să le facem cunoscut ce e nou în Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române.

Am adresat aceeași întrebare academicienului ION COTEANU, directorul Institutului de lingvistică al Universității București, care, în această calitate, precum și ca secretar al Comisiei pentru cultivarea limbii române a sprijinit — așa cum precizează „Cuvântul înainte” al lucrării — în toate etapele elaborării ei colectivul de autori.

I. Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române a fost conceput din capul locului ca un instrument destinat să întărească și să clarifice normele ortografice în vizuire.

Normele ortografice care „fac parte integrantă” din H.C.M. nr. 3153 din 1953 (cu excepția celei referitoare la „a” modificată în 1963 prin acceptarea lui „ă” în unele situații, restrinse la nume proprii sau cuvinte legate de acestea) sunt menționate întocmai în Dicționar.

Dați fiind numărul mare de cuvinte și de forme incluse în Dicționar, în fost necesar în cadrul actualului ortografic să se facă multe precizări. Ele sînt de trei feluri:

- a) completări și detaliări, în special neavute în vedere în *Indreptar ortografic, ortoepic și de punctuație*;
- b) nuanțări ale recomandărilor existente;
- c) modificări propriu-zise (sau corectări).

Majoritatea modificărilor generale sînt de amănunt reprezentate satisfăcător prin critici juste formulate cu privire la *Indreptar*.

II. Din categoria regulilor cu caracter general, notabile sînt următoarele:

- numărul literelor din alfabet, în care s-au acceptat litera „ă” și „ș”;
- scrierea cu litere majuscule și minuscule, la care s-au făcut modificări detaliate și precizări (despre unele probleme de produse industriale, nume în rase, specii, varietăți de animale sau plante; formularea unor rețete exprimate pentru inițiala mică);
- „scrisorile facultative”, de exemplu la înlocuirea „v” cu „w” și modificări propriu-zise referitoare la scrierea cu majuscule a diverselor proprii compuse; la numele de locuri, denumiri și instituții indiferent de caracterul lor „central” sau „periferic”, excepție făcînd numai secțiile subordonate, la numele de sîrbători);
- despărțirea cuvintelor în silabe, la care s-au făcut diverse corectări (grupuri consonantice necorespunzătoare regulii anterioare; extinderea silabei morfologice la unele derivate cu sufixe care încep cu o consoană după o temă terminată în grup consonantic și la grupurile ortografice în care cratima leagă două sau mai multe cuvinte; situații în care nu se face despărțirea la capăt de rînd; precizări cu privire la „x, ch, gh” și la succesiunea de litere din cuvinte neadapuate) o măsură importantă (alături de silaba) pentru

scrierea corectă a cuvintelor compuse și la derivatele cu prefixe — se admite și cea fonetică) și o sintaxă modificată la lista grupurilor de consoane „l, r” care nu se despart (au fost adăugate grupurile „hl, hr”);

- scrierea cu sau fără cratimă a unor cuvinte compuse (reducerea situațiilor de folosire a cratimei în toponime, prin renunțarea la cratimă în toponime compuse de tipul substantiv + adjectiv: *Rain Mare*, substantiv + genetiv: *Gara Romaneni*, substantiv + atribut cu cratimă: *Crăciunelul de Sus*);
- adăugarea unor dublete adaptate/ortografice la numele proprii latinești și grecești vechi.

Notăm mai puțin importante, tot la regulile cu caracter general:

- înlocuirea unor variante de citire a unor litere în abrevieri și simboluri;
- precizarea notării accentului la cuvintele sau forme ortografice;
- notarea silabisării sau numai permisiu la unele derivate cu sufixe și prefixe;
- scrierea numerelor de semn ortografic cu litera și linia de semn;
- înlocuirea „facultativă” a punctului în literatura consacrată din abrevieri literare.

III. Notăm din dicționarul propriu-zis și din anexele sale contribuțiile din domeniul ortografic: descrierea și notația de fonetică, nume proprii de persoane, locuri și abrevieri etc.

- mai ales completări, adăugări (cuvinte, forme și indicații ortografice în *Indreptar*, unele noi în alte lucrări normative);
- modificări (mai mult variante litere sau litere — scurte, unele — bătăi etc.) — și de asemenea, mai multe precizări cu privire la condițiile de folosire a unor variante din *Indreptar* sau în alte lucrări normative);
- modificări de anisimil (unor corectări unor greșeli propriu-zise sau a unor modificări introduse fără discernământ în edita a III-a a *Indreptarului*, de exemplu la de altele, de sine stătător, a dată etc., care au fost considerate necesare de către autorii aplicării corective a termenilor sau al înlocuirii de a locația litere sau silabe similare (de exemplu, *Denisia* în loc de *Maria* etc., *Exercența* în loc de *Exercițiu*, observăm un număr

de corectări de acest fel, înlocuirea în unele cazuri pe cuvintele care răspund exact la adresa de cerință, cu cele care sînt corecte în text original și să scrie ortografic).

Care trebuie să se procedeze, după opțiunea noastră?

Dați fiind situația că elevii sînt și vorbitori nativi, dar nu înțeleg corect și scrierea, profesorul trebuie să-și organizeze sistemul de lecții astfel încît să realizeze numai acolo unde realitatea impune necesitatea.

La cadrul lecțiilor de fonetică este necesar să se aibă în vedere: pronunțarea greșită a unor sunete și grupuri de sunete; confuziile pe care le fac unii elevi, atunci cînd reiau în scris grupurile de sunete; scrierea greșită a unor cuvinte care stau sub semnul unor ambiguități fonetice (aer, apă, lește, poet, ușă); scrierea greșită a unor cuvinte care conțin literă dublă (alcool, viitor, știință, ființă, idee etc.); necunoașterea exactă a alfabetului și a tehnicilor de alcătuire a unei liste alfabetic; greșelile făcute la despărțirea cuvintelor în silabe; accentuarea greșită a unor cuvinte; scrierea „după ureche” a unor denumiri în alte limbi.

Metoda de lucru care se poate folosi este, prin excelență, exercițiul: pronunțarea repetată, scrierea după dictare, alcătuirea de liste alfabetic, despărțirea cuvintelor în silabe, indicarea silabei accentuate, indicarea formei corecte dintre mai multe variante ce includ și forme greșite.

Capitolul care tratează noțiuni de vocabular e, în general, bine reprezentat în manuale, dar ar trebui să i se rezerve un număr mai mare de ore și să fie îmbogățit cu noi exerciții. Un tip de exerciții ar fi acela în care, urmînd filiera cuvînt — sintagmă — propoziție, elevii să poată descoperi că o vocabulă își amplifică posibilitățile de exprimare în

contextul altor vocabile. Înainte de a se învăța despre cuvinte polisemantice, ar trebui să se însușească și noțiunile de „cuvinte autosemantice” și „cuvinte sisemantice”, subliniindu-se rolul cuvintelor sisemantice și caracterul aleatoriu al celorlalte.

Exemplelor de exprimări urite date ar trebui să li se adauge și altele: clișee verbale, cacofonii, repetiții inutile, dizarmonii sonore, forme hipercorecte, amputări ale unor construcții consacrate. Fiindcă mulți elevi sînt deja deprinși cu asemenea exprimări, trebînd indicate structurile corecte și exersate intensiv, pentru „întărirea” lor.

Considerăm că s-a supraestimat rolul sintaxei în cadrul sistemului de lecții destinate învățării limbii române corecte și aceasta în detrimentul lecțiilor de morfologie. (În clasa a VIII-a se studiază numai sintaxa frazei). Așa cum un bun meșter nu poate construi o clădire frumoasă și trainică fără o bună cunoaștere a materialelor de construcție, fără prelucrarea adecvată a acestora și fără alegerea formelor potrivite pentru îmbinarea lor într-un ansamblu, nici un elev nu va putea construi corect o propoziție, dacă în prealabil nu va cunoaște toate formele pe care le poate lua un cuvînt.

Sugerăm organizarea lecțiilor de morfologie pe principiul integrării formei cuvîntului în context. Integrarea fiecărei forme într-o structură purtătoare de sens și exersarea ei pînă la stadiul de deprin-

dere, asigură, implicit, dezideratele simțaxei propoziției.

Potrivit constatărilor noastre, cîteva „chei” nesecrete, a căror mînuire trebuie învățată ireproșabil: articulare substantivelor, adjectivelor și a numeralilor; formele de genitiv și dativ ale părților de vorbire nominale; punctuația verbului; poziția adjectivului față de substantiv; formele neaccentuate ale pronunțelor personale și reflexive; adjectivele pronominale de întărire; timpurile verbale și corespondența lor în context; locuțiunile verbale și adverbiale; ortografele care privesc relațiile „verb — nume”, „verb — pronume”; scrierea cuvintelor compuse.

În cadrul lecțiilor de sintaxă, accentuăm ar trebui să cadă pe exercițiile de construcție a propoziției și a frazei în toate variantele topice corecte, pe exercițiile de punctuație (impuse de topică) și pe cele de corectare a unor structuri sintactice greșite, întîlnite în exprimarea elevilor. Ortografia și punctuația se învățînd, pe măsură ce se acumulează cunoștințe și deprinderi. Cel mai potrivit exercițiu aplicativ care se poate face în acest scop este dictarea urmată de motivare. Ea n-ar trebui să lipsească de nici o lecție de gramatică. Textul pentru dictare trebuie să vizeze deopotrivă verificarea cunoștințelor mai vechi și aplicarea celor mai noi.

Prof. C. RADUCAN
Școala din Șăulia, județul Mures

Claritate și conciziune în exprimare

Conținutul vorbirii școlarului mic este redus, ca și experiența sa cognitivă. Exprimarea acestuia are un caracter spontan, fără legături între idei; comunicarea nu e curgătoare, nici suficient de limpede, ca și gândirea, de altfel, la această vîrstă. În școală, cantitatea cunoștințelor se mărește, se dezvoltă gândirea, iar exprimarea elevilor cîștigă nu numai în volum ci și în corectitudine, relevîndu-i-se claritatea.

Dacă limbajul este suportul gândirii și gândim cu ajutorul cuvintelor, de aici reiese importanța exercițiului continuu, menit să contribuie la dezvoltarea limbajului interior și exterior al elevilor. Pornind de la înțelegerea sensului fiecărui cuvînt și continuînd cu imbinarea, într-un anume mod, a cuvintelor în construcții sintactice, elevul învață că orice propoziție are un înțeles logic, un conținut care comunică ceva și o formă corectă. Textele și poeziile studiate oferă modele de exprimare clară care pot contribui direct la formarea și corectitudinea vorbirii și a scrisorii. Lucrînd diverse exerciții, elevii învață să reproducă textul, folosînd expresii artistice, selectînd esențialul, sintetizînd conținutul în idei principale. Aceste exerciții contribuie atât la realizarea unei exprimări corecte, clare și concise, cît și la dezvoltarea gândirii și a logicii. Ca exemplu pot fi luate exercițiile de introducere a unor noțiuni cu sferă mai restrînsă în domeniul mai larg al altor noțiuni; trecerea de la noțiuni privind un domeniu mai mare la noțiuni cu sferă restrînsă; compararea obiectelor, a fenomenelor și faptelor; stabilirea unor raporturi între fapte, fenomene etc.

În toate orele și în toate disciplinele de învățămînt, elevul învață să înțeleagă claritatea vorbirii — care presupune o astfel de exprimare încît înțelesul să fie sesizat cu ușurință — și beneficiază de această însușire a exprimării prin modelul oferit de învățator. Ordinea cuvintelor în propoziție, folosirea corectă a formelor articele și a pronumelui, evitarea unor repetiții, respectarea unei întinamii corespunzătoare, eliminarea cuvintelor de prisos, pronunțarea corectă a tuturor cuvintelor sînt condiții de care le educ permanent în activitatea elevilor mei.

Inv. MARCELA PENEȘ
Școala nr. 190 din București

Conținutul comentariului literar

Așa cum este și firesc, manualul de clasa a VIII-a, cu sprijinul întrebărilor și exercițiilor, lasă pe elev ca, sub îndrumarea profesorului, să comenteze el însuși textul literar. Și este bine că se procedează așa. Ce se întîmplă însă la unele probe pentru admitere în clasa a IX-a? Sînt copiii care au învățat pe de rost comentarii gata făcute de profesori sau publicate. Ei au prioritate față de cei care s-au trudit să-și alcătuiască singuri comentariile, fiind firesc ca analizele făcute de un specialist matur să le depășească pe acelea făcute de un copil. Așa se explică faptul că unii părinți și copiii „aleargă” după comentarii făcute de profesori, uneori „locuind” chiar așa-zisii meditarii, care nu fac altceva decît să le dicteze spicuiri din operele unor critici literari, combinîndu-le cu unele analize copiate din reviste, studii și cărți, compunînd niște fraze fortate, alambicate, încercate cu pretențiozitate. Ajunși în fața unor asemenea „preparate”, unii copii pot să le memoreze mecanic, alții se străduiesc să descifreze și ei ceva și, dacă nu izbutesc totuși, renunță la ele, ori rețin ce pot și cum pot. Este adevărat că aflarea spre asemenea meditari este barat de multe ori, grație acelor profesori conștiincioși care dau consultații la școală, ajutînd pe copii la alcătuirea comentariilor, elaborînd ei înșiși comentarii la cererea unor părinți și elevi. Care este rezultatul însă? Comentariile model realizate la nivelul de înțelegere al elevilor se

dovedesc utile, cele cu pretenții peste nivelul de accesibilitate al copiilor ridică dificultăți, mai ales cînd copiii notează denaturat, rămînd în urmă la dictarea ori învățarea greșită, falsificînd interpretarea profesorului, reținînd uneori fragmente fără sens și ajungîndu-se, în unele lucrări scrise, la adevărate mostre de stilcîre a limbii.

Ce ar fi de făcut pentru îndepărtarea acestor practici? În primul rînd, este necesară o înțelegere pe baza unui judicious colaborări între profesori, autori de manuale, examinatori și propunători de subiecte pentru admitere, în școlile stabilirii unor criterii de elaborare a comentariilor, care să satisfacă atât necesitățile exigenței interpretării la un nivel corespunzător vîrstei elevilor, cît și cerința aprecierii capacității proprii de interpretare a elevilor de clasa a VIII-a. Așadar, menținîndu-se ideea elaborării comentariilor de către elevi cu sprijinul întrebărilor din manual și al profesorilor, opțiunea pentru unele comentarii model, alcătuite de profesori, pe baza cărora elevii învață să realizeze ei înșiși alte comentarii. Modelele de comentarii făcute de profesori trebuie să corespundă gradului de înțelegere, potrivit vîrstei copiilor și nu să se ridice la nivelul analizelor savante, care depășesc puterea de înțelegere a acestora, să se bazeze pe cunoașterea capacității lor și pe discuțiile prealabile, lăsîndu-se loc și pentru

Învățarea operațională a gramaticii

În ultimul deceniu s-au făcut eforturi laudabile în scopul îmbunătățirii metodologiei de studiu a gramaticii limbii române în școală. Ele s-au concretizat în elaborarea unor programe noi, în redactarea unor manuale mai bune, în apariția unor diapositive cu ortograme, în publicarea unor studii și articole, care au vizat optimizarea studiului gramaticii, precum și în numeroase dezbateri pe probleme de constatare și de pedine de lucru ale acestor metode.

În pofida acestor eforturi, se constată că revirimentul întîrzie să se facă simțit. Stau, drept mărturie, semnalele din presă, de la radio, de la televiziune, observabile profesorilor examinatori, nemulțumirile de cunoștințele și deprinderile elevilor. În această situație, se impune descoperirea cauzelor care perpetuează fenomenul și apoi înlăturarea acestor cauze prin mijloacele potrivite.

Prin cele ce urmează, vom încerca să evidențiem cîteva dintre aceste cauze și vom supune atenției cititorului interesat cîteva sugestii, care au ca punct de plecare activitatea noastră la catedră și unele experimente făcute cu elevii pe durata a trei ani de studiu.

Mai întîi, vom spune că există un număr destul de mare de profesori de limbă și literatură română care pierd din vedere un lucru important: acela că mai întîi a fost limba și apoi gramatica. Se mai uită că gramatica s-a constituit ca disciplină de studiu cu scopul de a păstra limba într-un fîgaș pe care să-l urmeze toți vorbitorii ei. De aceea, în loc să facă din gramatică un mijloc de luptă frontală cu greșelile, mulți combatanți le înconjoară de departe cu multă teorie, adeseori inutilă. În virtutea unor deprinderi și obișnuințe, se teoretizează excesiv în legătură cu categoriile gramaticale și se face multă analiză sintactică și morfologică.

Fără a ne pronunța pentru excluderea

pinile proprii ale elevilor. Pentru o pu-
dere de acord între profesori și examina-
privind comentariul la nivelul
maziului, tonul în privința comenta-
rilor model trebuie să-l dea manualul de
literatură pentru clasa a VIII-a, care,
paralel cu întrebările și exercițiile, de altfel
bine gândite, să prezinte și două-trei co-
mentarii literare la nivelul cerut de pro-
gram. Asemenea comentarii ar servi ca
puncte de sprijin atât în elaborarea unor
modele de către profesori, cât și în activi-
tatea elevilor de interpretare a operelor
studiate pe bază de comentarii.
Astfel și profesorii care fac parte din co-
misiile de admitere ar ști ce să pretindă,
s-ar crea o opinie sănătoasă privind
utilitatea acelor comentarii literare care
pășesc puterea de înțelegere a copiilor.
Considerăm că într-un comentariu literar
la nivelul clasei a VIII-a este necesară
prioritatea cunoașterii conținutului operei
literare, a capacității copilului de a expri-
ma în vorbire acest conținut. Redarea
conținutului textului literar, după o intro-
ducție, referitoare la autor și opera sa în
general, se va baza pe citate, mai ales
dacă se comentează o operă în versuri. E
bună cind copiii pot și le place să memo-
rizeze mult, iar ceea ce se memorează de
bucuri folosește pentru toată viața. Este
bună gresită ideea că dacă elevul învață
vorbirea directă și indirectă trebuie să
scrie vorbirea directă, atunci cind pove-
ste conținutul unei opere literare. „Știm
versuri, motiva un elev, dar nu e voie să
scrie vorbirea directă“! Cu o asemenea
teorie rămânese el încă din clasa a IV-a.
Văzându-l pe copil de a povesti la persoana
a întâi, întâmplări care aparțin personajelor sau
textului textului literar, deci recoman-
dându-i vorbirea indirectă, pentru a face
diferență între povestitorul ca elev și po-
vestitorul ca scriitor, nu înseamnă însă a
citi citatele cu vorbire directă, ci, dimpo-
trivă, a le intercala într-o izbită legă-
tură în prezentarea conținutului operei.
Interpretarea unor opere lirice cere cu
cât mai mult citate, cu cât este știut că
texturile lirice nu se povestesc, ci se co-

mentează trăirea emotivă a conținutului
lor.

Aprecierea operei literare, caracterizarea
personajelor și interpretarea figurilor de
stil, toate acestea vor fi făcute nu separat
de conținutul operei literare, ci paralel cu
prezentarea treptată a acestuia, înlesnin-
du-se astfel depistarea unui cit mai mare
număr de trăsături de caracter ale perso-
najelor, din faptele concrete ale acestora,
din vorbirea lor, arătându-se la locul cel
mai potrivit scopul utilizării unor mijloace
artistice de exprimare, evidențindu-se
astfel strinsa legătură între conținut și
forma de exprimare. Incadrarea comenta-
riilor în prezentarea conținutului cores-
punde însă și etapei de gândire a copiilor
la nivelul clasei a VIII-a. Aprecierea după
prezentarea conținutului vor constitui con-
cluziile generale privind personajele, stilul,
păreri personale în general, toate bazate
pe constatările înfățișate paralel cu expu-
nerea conținutului. Încheierea trebuie să
fie o concluzie finală privind importanța
operei respective, valoarea ei educativă etc.

Fără să se creadă că un comentariu
literar se realizează după anumite rețete,
unele îndrumări generale sînt utile totuși.
În măsura în care ele lasă loc liber pentru
completări și contribuții personale la in-
terpretarea operei.

Comentariile model făcute de profesor
nu trebuie să se deosebească prea mult ca
formă și conținut de celea posibile a fi
alcătuite de elevi, fără a fi însă elaborate
cu scopul de a fi memorate literă cu literă
de elevi, ci spre a fi folosite ca îndreptar
în înțelegerea textului literar și alcătuirea
comentariilor tuturor lecțiilor din manual
de către elevi. Chiar dacă profesorul care
face comentarii model pentru clasa a
VIII-a este capabil a realiza interpretări la
nivelul criticilor de artă, este necesar ca el
să știe că prin aceste analize nu probează
pregătirea sa savantă, ci pregătirea meto-
dică, elaborând modele de interpretare
a copiilor, nu a oamenilor maturi, de spe-
cialitate.

Prof. MIHAI OPRESCU
Școala nr. 1 din Drăgășani,
județul Vâlcea

care va putea fi dezvoltat în măsura în
care educatoarea va ști să stimuleze, să
motiveze și să aprecieze pozitiv activita-
tea copilului.

Intercomunicarea în joc determină și o
socializare a conduitei preșcolarului și o
formare activă a personalității umane.

Comunicarea în joc, în urma unor ac-
tărități comune, vizite, excursii, plimbări,
determină influențe pozitive în planul
temperamentului și al trăsăturilor de ca-
racter. Un coleric va deveni mai echili-
brat, mai reținut, un flegmatic — mai
deschis comunicării reciproce.

Comportamentul verbal al preșcolarului
favorizează, dacă e bine dirijat, ciștiguri

sigure și trainice în ceea ce privește at-
titudinea sa socială față de colectiv, față
de sine însuși. Schimbul verbal și acțio-
nal îmbogățește și cultivă sinceritatea,
cinstea, disciplina, încrederea în forțele
proprii, determină o evaluare critică a si-
tuațiilor întâlnite în joc.

Și, nu în ultimul rând, copilul, comuni-
cînd, descoperă adevăruri valabile și eterne
pentru întregul lui dezvoltare ulterioară,
se conturează elementele trainice necesare
înțelegerii științifice a vieții și a lumii.

Educ. MARGARETA GHIOROAIA
Grădinița cu program prelungit nr. 29
din Baia Mare, județul Maramureș

Front comun în exprimarea și scrierea corectă

În cadrul procesului de învățămînt, sar-
cina de a le forma elevilor deprinderi de
exprimare și scriere corectă și nuanțată a
limbii române revine, îndeosebi, profeso-
rului de această specialitate, care, la lecțiile
de limbă și la cele de literatură, se preocu-
pă de felul cum elevii își însușesc cunos-
tințele respective și cum acestea contribuie
la dezvoltarea vorbirii logice, clare, fru-
moase și a scrierii corecte. Activitatea
profesorului de limba română nu poate da
rezultatele dorite, dacă alături de el, cele-
lalte cadre didactice, conducerea școlii,
organizația de pionieri, familia elevului
nu-l sprijină efectiv în această direcție.

Necesitatea de a stringe și organiza
într-un front comun toți factorii de care
depinde realizarea acestei sarcini se impu-
nează conducerii școlii, care, cu ajutorul co-
nsiliului profesional, va stabili un plan de
acțiune în acest scop, cu precizarea obiec-
tivelor urmărite și cu indicarea celor mai
eficiente metode, în vederea obținerii unor
rezultate cât mai bune. Organizarea acestei
acțiuni este necesar să aibă la bază cu-
noașterea cauzelor care determină vorbirea
și scrierea incorectă și neingrijită a ele-
vilor.

La toate disciplinele, elevii învață cu-
vințe noi pe care trebuie să și le însușească,
să le pronunțe și să le scrie corect. Expu-
nerea cunostințelor lor va fi făcută într-o
formă încheagată, într-o ordine logică și
într-o limbă literară; lucrările lor scrise
vor respecta regulile de ortografie și de
punctuație. În cadrul acestui front comun,
toate cadrele didactice din școala noastră
și-au asumat obligația să observe și să
cercezeze cu atenție lucrările scrise, nu

numai din punct de vedere al conținutului,
ci și din acela al redactării, al corectitudi-
nii limbii folosite, al ortografiei.
Fiecare profesor discută lucrările elevilor
cu clasa, asupra modului cum au fost exe-
cutate și face observații asupra formei în
care au fost prezentate, privind precizia
unor vocabularului, corectitudinea cons-
trucțiilor gramaticale, ortografia, folosirea
semnelor de punctuație, indiferent de
disciplina predată.

Totodată profesorii acordă o atenție deo-
sebită felului cum iau notițe elevii, pentru
că nimic nu este mai dăunător pentru
scrierile elevilor decât obișnuința de a lua
notițe nesistematic și fără respectarea regu-
lilor gramaticale și ortografice. La orele
de dirigenție se dau îndrumări elevilor
cum să ia notițe sau chiar la fiecare disci-
plină profesorul poate consacra o oră în
acel scop. Pentru a combate neglijența
sau nepăsarea elevilor în această privință
se organizează periodic controlul caietelor
de notițe.

Grija pentru exprimarea elevilor nu s-a
limitat însă la activitatea din clasă și la
controlul caietelor de teme sau notițe, fiind
extinsă la controlul articolelor de la gazeta
de perete, în general, la activitatea extra-
școlară.

Antrenarea familiei elevilor în lupta
pentru cultivarea exprimării acestora a
constituit unul din obiectivele ședințelor
cu părinții, ale vizitelor făcute de profesori
și diriginți acasă la elevi.

Prof. Gh. MIRCEA
Școala Celeiu, orașul Corabia,
județul Olt

„Jocurile literare” — mijloc de îndrumare și control al lecturii

Jocurile literare constituie uneori mij-
loc de a îndruma și controla lectura
elevilor din ciclul primar. Un joc lite-
rar plăcut și îndrăgît mult de elevi este
„Povestirea în lanț”, folosit cu succes la
clasele I și a II-a. Organizați pe grupe
de fiecare alcătuită din 8—9 elevi — co-
misi povestesc „Scufița roșie”. Elevul
nu poate continua succesiunea lo-
gică a scenelor din poveste „rupe lan-
țul” și este eliminat din joc.

Jocul „Descoperirea izvoarelor” urmărește
dezvoltarea capacității de concentrare, a
imaginației și atenției. Am povestit ele-
vilor „Stejarul din Borzesti” de Eusebiu
Amilcar. În mod intenționat am incurcat
detaliile importante din poveste. Elevii,
într-o doză de multă atenție, prin re-
citarea textelor, m-au anunțat că am
gresit și au povestit în continuare, urmând
succesiunea logică a povestirii.

Jocul „Cine știe mai multe?”: elevii
sînt obligați să numească, cit mai repe-
te, operele scrise de un autor și citite
de ei. Cîștigă elevul care izbuteste să-și
nintesească cea mai recentă operă, ne-
numărată încă. Acest joc îl stimulează
pe elevi să citească mar mult, din dorința
de a cîștiga întrecerea.

În clasele a III-a și a IV-a am folosit
cu succes jocul: „Atenție... deschide car-
ta”. Am luat o carte oarecare sau una
leasă de cel care participă la jocul li-
terar. Cel care conduce jocul a deschis
cartea la întâmplare. A ales apoi o li-

teră (prima sau a doua, a treia... a două-
zeci și cincea literă) aflată pe pagina
respectivă. Găsirea acestei litere a de-
clanșat jocul. Timp de trei minute, toți
participanții au scris, fiecare pe o foaie
de hîrtie separată, nume de scriitori, de
personaje literare, titluri de cărți, care
încep cu litera respectivă. După trece-
rea celor trei minute, am oprit jocul.
Unul din participanți a citit, cu voce
tare, cuvintele pe care le-a scris. A cîș-
tigat acela care a avut mai multe cuvîn-
te neeliminate, fiind declarat cîștigător
numai după ce a răspuns corect la unele
întrebări adresate de conducătorul jo-
cului despre câteva dintre numele pro-
priei sau titlurile scrise. Jocul a conti-
nuat cu altă literă, de pe o altă pagină.

Jocul „S-au amestecat fișele”: se scriu
pe un rînd de fișe numele mai multor
scriitori. Pe alte fișe, se scriu titlurile
opereilor acestor scriitori. Apoi fișele se
amestecă și se împart, în număr egal,
participanților. Un elev începe jocul, a-
nunțînd numele unui scriitor care se află
prin fișele pe care le-a primit, ceilalți
îi oferă fișe cu titluri ale lucrărilor scrii-
torului respectiv. Dacă cineva greșește
i se scade un punct. Cîștigă cel care reu-
șește să alcătuiască mai multe seturi
complete și care are cele mai puține
greșeli.

Inv. ZINCA IANULESCU
Școala nr. 8 din Drăgășani,
județul Vâlcea

Loc de cinste în cultura românească

Cultura este concepută ca patrimoniu al
întregii omeniri, avînd ca scop progresul,
civilizația ei. Tudor Vianu spunea că atât
știința cit și tehnica trebuie puse în slujba
unor năzuințe culturale. Umanismul socia-
list cuprinde în intimitatea lui aceste nă-
zuințe care servesc împlinirii celor mai de
seamă virtuți etice și spirituale ale omu-
lui, dobîndirii libertății sale de cuget și de
voință, înfăptuirii feteurilor constructive
ale unei societăți bazate pe egalitate so-
cială, pe independență națională. În ca-
litatea noastră de profesori, cum contri-
buim prin disciplinele de învățămînt pe
care le predăm, prin lecțiile pe care le or-
ganizăm, la modelarea omului nou, făuri-
torul unei culturi noi? A desăvîrși edu-
cația prin instrucție este dezideratul nos-
tru suprem; aceasta înseamnă a folosi
cunostințele științifice, etice, artistice în
procesul de învățămînt, pentru a forma
elevilor noștri convingeri intelectuale,
morale și estetice.

Care este locul limbii și literaturii ro-
mâne în acest context? Aș începe cu un
exemplu: nu întimplator, manualul de
clasa a XI-a — mă refer la cel de litera-
tură română — cuprinde unele scheme si-
mptomice pe epoci și curente literare. Ele
se referă la dezvoltarea științei (matema-
tica, fizica, chimia, biologia), tehnicii, a ar-
telor plastice și muzicii, la literatura uni-
versală și literatura română. Perceperea
opereilor artistice literare, precum și a
frumosului în general, înseamnă pătrunde-
rea în intimitatea conștiinței creatorului și
a mesajului artistic, la care nu se poate
ajunge fără a avea viziunea de ansamblu
a dezvoltării științei, tehnicii, filozofiei în
etapa istorică în care acesta a trăit, la a
cărui viață culturală a participat, pentru
a cărei propășire a militat. Se realizează
astfel legătura nemijlocită a operei anali-
zate cu o pictură sau cu o piesă muzicală,
relațiile stabilite conducînd la o imagine
integratoare. Pornind de la această inter-
relație dinamică, exteriorizată prin
atitudinea scriitorului (ideea operei), prin
problematika abordată (tema operei) și
prin mijloacele de exprimare artistică, ele-
vul va reuși să remarcă în ce constă ori-
ginalitatea unui autor, să înțeleagă locul
acestuia în cadrul unui curent literar, să
specifice aportul său la progresul cultural
al epocii din care face parte.

Citîm frecvent în presa de azi despre
importanța limbii și literaturii române,
pentru că așa cum s-a spus: „nimănui
nu-i este indiferent cum scriem și cum ne
exprimăm”. Nu este ușor să ne facem da-
toria, în calitatea noastră de profesori de
limba și literatura română, pentru a răs-
punde tuturor exigențelor pe care le îm-
pune formarea unui elev cu un larg ori-
zont cultural.

Dacă, în clasele I—IV, școlarii nu își
însușesc deprinderea de a scrie și a vorbi
corect, în ciclul gimnazial vor fi necesare
eforturi suplimentare, mai mari, pentru a
completa lacunele determinate de munca
incompletă a unor învățători. În clasele
V—X, în mod normal, cîștigăm exprimarea
elevilor, le îmbogățim vocabularul, îi în-
vățăm să înțeleagă și să comenteze un
text literar. În clasele X—XII (XIII)
funcția activă a culturii îl angajează pe
elev în foarte mare măsură în existența
socială din afara familiei și a școlii; acum
se cristalizează raportul cu el însuși și cu
lumea, cultura fiind mijloc și scop de in-
tegrare în muncă, în societate, deci un
imperativ etic și social.

În acest proces general, permanent, de
formare a personalității armonioase a ele-
vului, nu trebuie să scape din vedere nici
unui educator un mare adevăr: cultura
fără educație mai mult strică decît ajută,
cum spunea Nicolae Filimon. Cred că pro-
fesorul de limba și literatura română are,
prin specificul disciplinei de învățămînt,
posibilități multiple de a cultiva la elevii
săi — odată cu discernămîntul pentru in-
terpretarea textului literar, pentru desco-
perirea valorilor autentice — înaltele cali-
tăți morale ale poporului nostru, ale uma-
nității, dragostea față de patrie, atașame-
ntul față de politica partidului.

Literatura, reprezentînd documentul ce
exprimă spiritul epocii, ne oferă nemănu-
rate exemple, pe baza cărora se pot în-
făptui vibrante lecții de patriotism sau
prin care se relevă contribuția scriitorilor
noștri la sporirea tezaurului culturii na-
ționale. În alte lecții, prospectivile în vii-
tor — prin dezvoltarea, mai ales, a capa-
cității de autoformare — direcționează
educația spre omul necesar acestui viitor.
Secretarul general al partidului nostru,
tovarășul Nicolae Ceaușescu, atrăgea aten-
ția la Congresul al II-lea al educației po-
litice și culturii socialiste că este necesar
„de a acorda mai multă atenție limbii, li-
teraturii și istoriei României. Nu se poate
vorbi de educație politică, de cultură re-
voluționară, fără cunoașterea limbii, a li-
teraturii, a istoriei glorioase a poporului
nostru”.

Istoria literaturii române și limba ro-
mână, ca obiecte de studiu în școala noas-
tră, alături de celelalte discipline uma-
niste, trebuie, așadar, să-și consolideze
locul cel mai potrivit, în cadrul unui în-
vățămînt larg deschis, în care gama tema-
tică și educațională să fie cuprinsă într-un
fenomen unitar de cultură. Un loc de
cinste, fiindcă limba și literatura română
și istoria ne spun de cînd sîntem aici, pe
meleagurile patriei noastre, cine sîntem
și cine vom fi!

Prof. dr. MARIA PAVNOTESCU

Comunicarea activă între preșcolari

Dezvoltarea laturii fonematice a limba-
ului, a auzului fonematic ca particulari-
tate a auzului uman de a preciza sunetele
vorbirii ca elemente semantice —
foneme — este o cerință de prim
rang a fiecărei educatoare. După desfășu-
rea unor exerciții de pronunție rit-
mică (pa, pe, pi, po, pu, ba, be, bi, bo,
etc.), melodică, a unor jocuri didactice
de dezvoltare a vorbirii și exerciții fone-
matice, copiii reproduc în jocurile lor a-
ste exerciții, comunicarea făcîndu-se în
mod activ, eficient și relaxant.

Am organizat jocuri hazlii în care co-
piii au fost solicitați să rostească rapid
cîteva conțin sunete repetate (ex.
„Apra căuă coșuri grune” sau „Rică nu
e să zică riu, rătușcă, rămurică”), să
dige din cite cuvinte este alcătuită o
poziție, din cite silabe un cuvînt, să
pronunțe primele, ultimele silabe sau su-
te etc.

Comunicarea activă a preșcolarilor se
realizează cu maximă eficiență în timpul
jocurilor și al activităților alce, al pro-
gramului distractiv și al celui de după
mîsa. Educatoarea poate renunța în acce-
sibile momente la elemente ce țin de disci-
plină (cu condiția să nu depășească gră-
telele respectului reciproc) în favoarea
comunicării libere. Iar disciplina în joc
nu dispăre, pentru că jocul creează mun-
ca, iar munca — disciplină liber consim-
țată.

Jocurile de creație constituie mijloace
de diagnostic a nivelului de dezvoltare a

limbajului și gândirii. Rolurile, sarcinile
ce le au de îndeplinit implică comuni-
carea reciprocă: propozițiile sînt mai
coerente, mai curse, nu de puține ori
copiii cu un limbaj bine dezvoltat îl co-
rectează pe colegii lor cu defecte de vor-
bire. În jocul de creație „De-a doctorul”
s-au corectat cuvintele: „a consulta — a
consulta”; „febă — febră”; „stetoscop —
stetoscop” etc.

Nevoia de acțiune declanșează nevoia
de comunicare, iar comunicarea duce la
apariția elementelor creatoare, creativi-
tatea fiind esența gândirii moderne. Dar,
pentru a crea, copilul trebuie să fie
stimulat, să i se trezească interesul și,
mai ales, să i se respecte dorința. Des-
fășurînd activități la liberă alegere pe
microateliere (artistice-plastice, manuale),
educatoarea îi ajută pe copii să perceapă,
să înțeleagă și să creeze frumosul; fon-
dul afectiv se îmbogățește, emoțiile și
sentimentele puternice declanșează o co-
municare suplă, elastică, apar multiple
influențe formative.

Elementele de originalitate apar de
multe ori prin imbinarea armonioasă a
formelor, culorilor, prin așezarea spațială
la elementelor ce țin de detaliu, copiii
își exersează limbajul plastic, reușita
provoacă bună dispoziție și interes.

De asemenea, prin comunicare și ac-
țiune se conturează rezultatul muncii, re-
lațiile de colaborare și ajutor reciproc
devin mai complexe, apare embrionul
unei viitoare orientări socio-profesionale,

„Protecția și igiena muncii în unitățile de învățământ”

În ziua de 12 noiembrie a.c., la Arad, a avut loc un util schimb de experiență, pe țară, intitulat „Protecția și igiena muncii în unitățile de învățământ”, organizat de Ministerul Educației și Învățământului și Uniunea Sindicatelor din Învățământ Știință și Cultură, în colaborare cu Inspectoratul școlar al județului Arad și Sindicatul învățământ Arad.

Au participat: inspectori școlari județeni care coordonează activitatea practică-productivă, președinții consiliilor județene pentru activitatea sindicatelor din învățământ, directori și președinți de sindicate din licee, școli profesionale și de maștri din întreaga țară, directorii unităților de învățământ din județul Arad ș.a.

Au fost prezenți: Iosif Tripsa, secretar de stat în Ministerul Educației și Învățământului, și Gheorghe Stuparu, adjunct al Comisiei pentru probleme sociale și ridicarea nivelului de trai, de la Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România, precum și reprezentanți ai unor ministere economice.

Lucrările schimbului de experiență au fost conduse de Constantin Stăiculescu, vicepreședinte al Uniunii Sindicatelor din Învățământ, Știință și Cultură, care a prezentat și referatul: „Înfăptuirea de către Ministerul Educației și Învățământului și Uniunea Sindicatelor din Învățământ, Știință și Cultură a sarcinilor izvorite din hotărârile Congresului al XII-lea al P.C.R. și ale Congresului U.G.S.R. în domeniul protecției muncii și prevenirii accidentelor în rândul elevilor din învățământul liceal, profesional și de maștri”.

Au prezentat referate: Maria Bucur, inspector general al Inspectoratului școlar județean Arad, Livia Berți, președintele Comisiei pentru activitatea sindicatelor învățământ din județul Cluj, Marin Năstase, directorul Liceului „Electroputer” din Craiova, Teodor Kopotan, directorul Liceului industrial nr. 3 din Galați.

În cadrul schimbului de experiență au avut intervenții: reprezentantul Ministerului Industriilor și Materiilor de Construcții și al Ministerului Petrolului, precum și reprezentanți ai inspectoratelor școlare și sindicatelor învățământ din județele: Timiș, Alba,

Brașov, Constanța și municipiul București.

Atât referatul, cât și discuțiile au reliefat preocupările concrete ale inspectoratelor școlare, consiliilor de conducere din licee, școli profesionale și de maștri pentru a asigura, prin procesul instructiv-educativ, însușirea de către elevi a noțiunilor de protecția muncii și aplicarea acestora în timpul practicii productive și la alte activități în afara școlii (muncă patriotică, competiții sportive, excursii, tabere etc.). Aprecieri deosebite s-au făcut cu privire la inițiativa Consiliului Sindicatelor din învățământ, Știință și Cultură și Ministerul Educației și Învățământului de a elabora și difuza în școli „Îndrumarul de protecția muncii”. S-a subliniat, totodată, experiența organelor și organizațiilor sindicale pentru cunoașterea și aplicarea normelor de protecția și tehnica securității muncii de către personalul muncitor din instituțiile de învățământ; colaborarea cu inspectoratele teritoriale de protecția muncii; organizarea unor controale obștești și prezentarea concluziilor organelor colective de conducere pentru analiza lipsurilor constatate.

Schimbul de experiență a fost întregit de vizitarea, pe grupe, a atelierelor de instruire practică, a laboratoarelor și cabinetelor din câteva unități de învățământ arădene, care au lăsat o bună impresie participanților. De asemenea, a fost vizionat filmul: „Electrosecuritatea în atelier și laborator”, realizat de Oficiul central pentru mijloace de învățământ. În finalul schimbului de experiență au luat cuvântul: tovarășul Iosif Tripsa, secretar de stat în Ministerul Educației și Învățământului, și tovarășul Gheorghe Stuparu, din partea U.G.S.R., care au tras concluziile la discuțiile purtate pe marginea referatelor și la cele constatate în urma vizitei întreprinse în liceele din Arad. Au arătat, de asemenea, care sînt sarcinile ce revin atât inspectoratelor școlare și sindicatelor din învățământ, cât și fiecărei unități școlare, fiecărui cadru didactic, în domeniul protecției și igienei muncii și prevenirii accidentelor.

R. DUMITRU

Consultații

în sprijinul propagandiștilor și cursanților

la învățământul politico-ideologic organizat de sindicate

Sub egida Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România, gazeta „Munca” a editat recent broșura „Consultații în sprijinul propagandiștilor și cursanților la învățământul politico-ideologic organizat de sindicate”.

După un studiu introductiv în care se arată că învățământul politico-ideologic organizat de sindicate se află într-o permanentă legătură cu realitatea, cu cerințele producției și ale formării omului nou, în broșură sînt publicate următoarele teme de consultații: „Creșterea eficienței economice, în primul rînd a productivității muncii, factor hotărîtor al dinamismului economiei românești în prezent și în perspectivă. Sarcinile sindicatelor privind dezvoltarea în rîndul maselor a răspunderii pentru gospodărirea cu maximă eficiență a părții din proprietatea întregului popor incredințată colectivului unității”; „Conceptia P.C.R., a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind rolul forțelor de producție în dezvoltarea societății socialiste, în perfecționarea vieții sociale. Industrializarea țării, condiție hotărîtoare a progresului economico-social”; „Conceptia P.C.R., a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind rolul agriculturii în dezvoltarea economiei românești. Obiectivele fundamentale și căile de înfăptuire a noii revoluții agrare în țara noastră. Sarcinile sindicatelor din S.M.A. și I.A.S. cu privire la creșterea producției vegetale și animale, în vederea ridicării la un nivel tot mai înalt a eficienței economice a acestei ramuri de bază a economiei naționale”; „Dezvoltarea patriotismului revoluționar — sarcină centrală a activității politico-educative. Activitatea sindicatelor pentru cultivarea sentimentului și mîndriei patriotice față de cuceririle revoluționare ale poporului nostru, a conștiinței originii și continuității noastre pe pămîntul românesc, a respectului și prețuirii față de trecutul glorios de luptă al poporului nostru, de eroicele tradiții muncitorești, a răspunderii față de îndeplinirea sarcinilor economice și de producție ce revin fiecărui colectiv de muncă”; „Activitatea ideologică, teoretică și politico-educativă — puternică forță de mobilizare a tuturor oamenilor muncii la înfăptuirea politicii partidului, a obiectivelor dezvoltării economico-sociale stabilite de Congresul al XII-lea. Sarcinile activității politico-educative a organelor și organizațiilor sindicale, izvorite din hotărârile Plenarei largite a C.C. al P.C.R. din iunie 1982 și ale Congresului al II-lea al educației politice și culturii socialiste”; precum și alte consultații.

Sînt publicate planurile fiecărei teme de consultații și recomandările bibliografice. În încheiere, broșura înserează o

suită de articole ce reflectă activitatea și experiența pozitivă a unor organe și organizații sindicale privind desfășurarea învățământului politico-ideologic, precum și un „Mic dicționar de termeni social-economici”.

Broșura se află la chioșcurile și oficiile de difuzare a presei din întreaga țară. Prețul: 2 lei.

H. TEODOR

Strada nu e pentru pietoni!

În centrul Capitalei, la intersecția unui bulevard cu Calea Victoriei, pe „zebră”, la culoarea verde a semaforului, doi tineri traversează strada agale discutînd cu apîndere.

A traversa strada este un drept al pietonilor, care însă au nevoie să știe că strada nu este pentru pietoni! În orice localitate, strada este construită și amenajată pentru circulația vehiculelor; pietonii au doar dreptul să traverseze străzile, fapt pentru care s-au și făcut amenajări speciale: indicatoare de circulație cu semnificația „trecere de pietoni”, însemnări cu dungi albe paralele („zebre”) marcînd locurile de trecere a pietonilor; de asemenea, în unele intersecții sau la unele traversări ale străzilor de către pietoni, se află prezenți agenți de circulație.

Și, pentru că strada nu este pentru pietoni, ci pentru circulația vehiculelor, pietonii — care au dreptul, prevăzut în Regulamentul de circulație, de a traversa străzile — sînt obligați să se asigure, privind întîi în stînga, apoi în dreapta, din nou în stînga și după ce s-au asigurat că nu este nici un pericol, se pot angaja în traversarea străzii; această asigurare este necesară chiar și la traversările unde sînt semafoare în funcțiune.

Statistica accidentelor de circulație arată că cele mai multe victime din rîndul elevilor (și în general, al tinerilor) au loc la traversarea străzilor!

Să educăm elevii în spiritul civilizației străzii, al circulației în deplină siguranță, reținînd, în principiu, următoarele:

1. În localități, strada nu e pentru pietoni, ci pentru circulația vehiculelor; pentru pietoni sînt construite și amenajate trotoare ce le aparțin!

2. Traversarea străzilor se face după o riguroasă și atentă asigurare privind întîi în stînga, apoi în dreapta și din nou în stînga, pentru a vedea că nu se apropie vehicule în viteză sau că nu sînt alte pericole!

3. În localități, traversarea străzilor se

Colaborarea școlă-organizația U.T.C.

Activitatea organizațiilor U.T.C. din prima treaptă de liceu

În acest an școlar, cînd într-un număr important de localități s-au înființat școli cu treapta I, dînd astfel posibilitatea elevilor să urmeze cursurile clasei a IX-a și a X-a în localitățile unde domiciliază sau în apropierea acestora, se impune ca toți factorii educativi să-și intensifice preocupările în vederea desfășurării, în cele mai bune condiții și cu eficiență maximă, a procesului instructiv-educativ.

În toate școlile se va acționa, sub îndrumarea organizațiilor de partid, pentru respectarea Programului de aplicare a hotărîrilor Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 22 ianuarie 1982 privind unele măsuri de îmbunătățire a activității politico-educative și organizatorice în rîndul tineretului din unitățile de învățământ.

Întreaga activitate a organizației U.T.C. din școlă este coordonată de îndrumătorul U.T.C. — director adjunct cu probleme educative. Împreună cu comandantul unității de pionieri și comitetul U.T.C. pe școlă, îndrumătorul U.T.C. — director adjunct cu munca educativă — elaborează programul comun al activităților politico-ideologice, tehnico-științifice, cultural-artistice și sportive, pe care îl supun aprobării consiliului de conducere al unității de învățământ. Informînd periodic asupra îndeplinirii prevederilor acestuia, se ocupă sistematic de creșterea contribuției formative a tuturor disciplinelor de învățămînt, a orelor de informare politică, învățămînt politic și dirigenție, de însușirea temeinică de către elevi a ideologiei și politicii interne și externe a partidului și statului nostru, a operei tovarășului Nicolae Ceaușescu, orientează și controlează activitatea cadrelor didactice, în vederea valorificării integrale a potențialului educativ al fiecărei lecții, în vederea formării unor convingeri și atitudini revoluționare, comuniste.

La nivelul clasei, activitatea organizației U.T.C., este îndrumată și controlată de dirigintele instructor U.T.C., care antrenează biroul U.T.C. și organizația U.T.C. a clasei în formarea, în cadrul colectivului de elevi, a unei atitudini înaintate față de învățatură și muncă, a responsabilității fiecăruia în fața clasei pentru comportarea și activitatea sa, a spiritului de intrajutorare, pentru formarea unei opinii ferme și angajate în combaterea oricăror tendințe de superficialitate, fraudă, a individualismului și egoismului.

Obiectivul central al activității organizațiilor U.T.C. din școli, educarea prin muncă și pentru muncă a tineretului, este conturat prin „Programul unitar privind educarea comunistă, revoluționară prin muncă și pentru muncă a tinerii generații din patria noastră” adoptat de Forumul tinerii generații din mai 1982.

Importanța acestui obiectiv impune ca munca organelor și organizațiilor U.T.C. din școli să ajungă la un nivel calitativ

superior, adecvat transformărilor revoluționare petrecute în învățămînt, care să determine obținerea unor rezultate profesionale corespunzătoare, eliminarea unor neajunsuri, educarea prin muncă, pentru viață a tineretului școlar, pentru asigurarea unui climat exigent, de ordine și disciplină în toate școlile. Este necesară orientarea tuturor acțiunilor în direcția sporirii preocupărilor pentru ridicarea calității pregătirii profesionale a elevilor, pentru dezvoltarea interesului și pasiunii pentru studiu și creșterea răspunderii sociale a acestora față de învățatură și pregătirea profesională, pentru formarea și cultivarea unei concepții înaintate, comuniste despre muncă și viață.

Strîns legată de educarea prin muncă și pentru muncă a tineretului, activitatea profesional-științifică desfășurată de elevi constituie o altă direcție de acțiune a organizației U.T.C. din școli în vederea înfăptuirii programului complex de integrare a învățămîntului cu cercetarea și producția.

Organizațiile U.T.C. din școli vor acționa, împreună cu conducerea școlilor, în scopul creșterii responsabilității elevilor față de pregătirea profesională și însușirea temeinică, aprofundată a cunoștințelor teoretice și practice. În acest scop se vor organiza: dezbateri, mese rotunde privind ridicarea continuă a eficienței pregătirii elevilor, meditații și consultații, discuții metodice, individuale sau în grupuri mici pentru elevii claselor a IX-a privind temeinicătatea studiului individual, organizarea judicioasă a timpului liber, formarea stilului de muncă specific profilului de pregătire, dezvoltarea dragostei pentru tipul de școlă și profesiunea aleasă; cicluri de acțiuni socio-profesionale pentru absolvenții treptei I în vederea pregătirii examenelor de admitere în treapta a II-a sau desfășurării stagiului de practicant, înscrierea în școli profesionale sau la cursurile de calificare la locul de muncă; analiza activității de pregătire profesională în cadrul adunărilor generale, a plenarylor; antrenarea elevilor în activitatea cercurilor pe obiecte și tehnico-aplicative și participarea lor la concursurile profesional-științifice (cercuri pe obiecte, concursuri pe meserii).

Întreaga activitate a organizațiilor U.T.C. din școli are în vedere concursul „Cea mai bună școlă” — parte integrantă a întrecerii uteciste „Tineretul factor activ în realizarea obiectivelor deceniului științei, tehnicii, calității și eficienței”.

Acest concurs se desfășoară între organizațiile U.T.C. de la nivelul școlii și unități școlare (licee, școli de 10 ani, treapta I), realizîndu-se la nivelul județului clasament pentru licee și clasament pentru școli de 10 ani, treapta I.

LILIANA CIMPOIERU

Instructor al Secției școlii a C.C. al U.T.C.

rămîni pe trotuar pînă ce trece vehiculul respectiv; prin aceasta, pietonul nici nu îl expune pe conducătorul auto la o frînare bruscă și nici nu se expune pe el însuși unui posibil accident. Dacă frinele vehiculului nu funcționează prompt sau conducătorul auto nu frînează la timp, se fistică și nu acționează corect? Cu alte cuvinte, poți fi accidentat grav sau chiar omorît! cu toată prioritatea care îți-o conferă regulile de circulație!

Așadar, să îl învățăm temeinic pe elevii cum să traverseze strada, cultivîndu-le profund convingerea că strada nu e pentru pietoni, iar dacă trebuie să traverseze, să se asigure cu grijă și traversînd să se întegreze în civilizația străzii!

ALEXANDRU TUDOR

„CREAȚIE ȘI EFICIENȚĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÎNT”

Casa personalului didactic din Capitală a găzduit recent Simpozionul „Creație și eficiență în învățămînt”, organizat de Comisia municipală a sindicatelor din învățămînt și Casa personalului didactic a municipiului București. Simpozionul, înscriindu-se în cadrul Festivalului național al muncii și al creației „Cîntarea României”, a fost dedicat apropriei Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român. La această manifestare, desfășurată în plen și pe trei secții, au fost prezenți reprezentanți ai Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură, Inspectoratul școlar al municipiului București, Oficiului central pentru mijloace de învățămînt din cadrul Ministerului Educației și Învățămîntului, Oficiului de stat pentru invenții și mărci.

Așa cum sublinia în cuvîntul de deschidere prof. Anica Vlăduț, președinta Comisiei municipale a sindicatelor din învățămînt, participanții la simpozion — întelegînd importanța creației tehnice și științifice, în etapa actuală, pentru trece-

rea la o nouă calitate, superioară, în toate domeniile de activitate — și-au propus prin comunicări să înfățișeze rezultatele de pînă acum în domeniul creației în școlile bucureștene și totodată antrenarea și mai intensă a cadrelor didactice de toate specialitățile la munca de cercetare și de creație în vederea creșterii eficienței în învățămînt.

Participanții la manifestare (profesorii de toate specialitățile, președinți de comitete și grupe sindicale din unități de învățămînt bucureștene, directori de școli, responsabili de comisii metodice) au ascultat un număr mare de comunicări și au adus contribuții proprii, prin vii discuții, cu referiri concrete la locul lor de muncă.

O expoziție cuprinzînd invenții și creații tehnice ale școlilor din Capitală, deschisă într-o sală a aceleiași instituții, a întregit această reușită manifestare.

D.R.

„Republica noastră este condusă de popor“

Grija permanentă a conducerii de partid și de stat față de educația tinerei generații s-a manifestat încă o dată în Cuvințarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara largită a C.C. al P.C.R. din 1-2 iunie a.c., când secretarul general al partidului spunea: „Începând cu învățământul prescolar și pînă la învățământul universitar, copiii, tinerii, trebuie crescuți în spiritul dragostei de patrie, al devotamentului față de socialism, față de partid“.

La clasa a II-a. în manualul de Citire există lecții din care copiii dobîndesc cunoștințe despre strămoșii noștri, despre trecutul glorios al poporului, despre patrie, partid și despre conducătorul iubit, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului.

Cu ocazia predării poeziei „Patria“ am căutat să îmbogățesc cunoștințele elevilor despre țara noastră. Am pornit de la însăși denumirea de Republica Socialistă România, i-am întrebat de ce țara noastră este republică socialistă și am primit multe răspunsuri care au condus la concluzia că este republică socialistă deoarece este condusă de popor, care este singurul stăpîn al țării și al propriului său viitor. Elevii au vrut să știe de cînd poartă acest nume. Le-am explicat că la 30 Decembrie 1947 regele a fost alungat din țară, puterea politică și economică trecînd în mina poporului. În fiecare an, la această dată, se sărbătorește ziua Republicii, anul acesta împlinindu-se 35 de ani de la marile evenimente.

Cînd i-am întrebat pe elevi cum poate întregul popor să conducă țara, mi-au răspuns că acesta este reprezentat în conducerea țării de deputați — aleși dintre cei mai buni — cu ocazia recențelor alegeri. Școala noastră fiind centru de votare, copiii s-au convins de importanța alegerilor, observînd clădirea în care învață, împodobită sărbătorește, și mulțimea de alegători, printre care se aflau și părinții lor.

În continuare, le-am solicitat elevilor să răspundă la întrebarea: „De ce țara

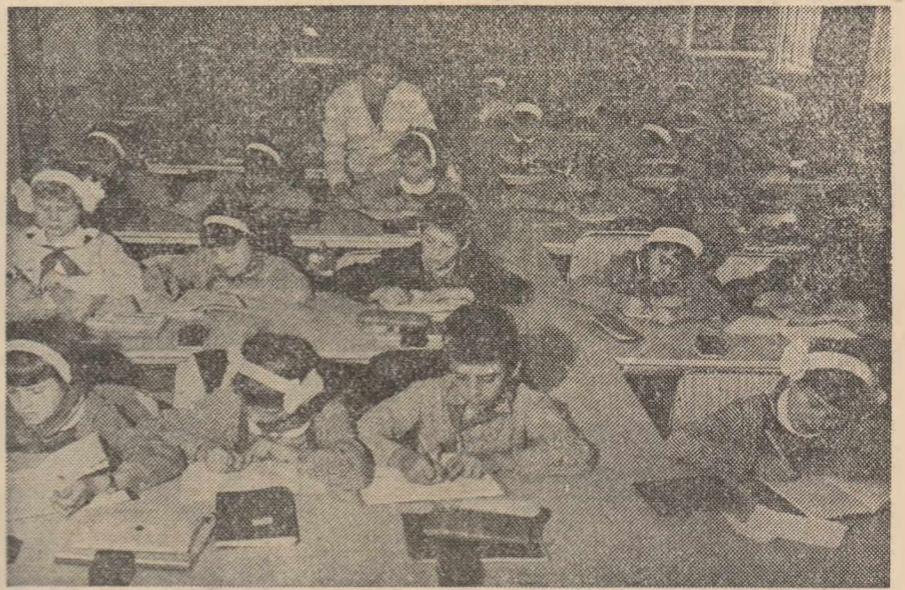
noastră este o țară socialistă?“. Am avut grijă să formulez și celelalte întrebări în așa fel încît aceștia să ajungă la concluzia că fiind o țară socialistă, toate bogățiile sale sînt ale poporului, care întreprinde totul pentru continua dezvoltare a economiei noastre socialiste. Apoi, am discutat despre realizările zilelor noastre, evidențiind efortul stăruitor al întregului popor de a întîmpina Conferința Națională a partidului, eveniment de excepțională importanță în viața partidului și a țării, cu însemnate și noi succese în muncă. Cu acest prilej, elevii și-au propus să obțină la încheierea trimestrului I rezultate bune la învățătură, să fie cit mai activi în cadrul activităților pionieresti și să se preocupe permanent de îngrijirea parcului din apropierea școlii, unde se află statuia lui Tudor Vladimirescu.

De asemenea, excursia cu tema: „Formele de relief“, pe care am făcut-o în acest trimestru, a oferit copiilor prilejul să cunoască atît frumusețile patriei noastre, cit și realizările prezentului, dezvoltîndu-le puternice sentimente patriotice.

În ora de compunere cu tema: „Prietenul adevărat la nevoie se cunoaște“, după ce s-au referit la unele aspecte ale prieteniei, i-am întrebat dacă acest sentiment există numai între persoane sau grupuri. Elevii mi-au răspuns că prietenia poate lega și popoare, fără deosebire de orînduire socială. Am condus discuția astfel încît elevii au arătat că tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, militează pentru stabilirea relațiilor de prietenie între popoare, fapt confirmat și de vizitele oficiale întreprinse în diferite țări ale lumii.

Menționez că, permanent, sînt preocupată să realizez o temeinică educație patriotică a tuturor elevilor, atît în cadrul procesului de învățămînt, al fiecărei discipline, cit și prin acțiunile pionieresti organizate pe tot parcursul anului școlar.

Inv. VIORICA ȚIRLI
Școala nr. 26 din București

Lecții moderne în ambianța modernă a clasei a IV-a de la Școala nr. 59 din sectorul 6 al Capitalei

Economisirea energiei, în atenția tuturor

Înțelegînd rațiunile pentru care este necesar să economisim energia sub toate formele posibile, Consiliul de conducere al Școlii nr. 5 din Tîrgu Jiu a stabilit un plan de măsuri cu sarcini și responsabilități precise care a și fost pus în aplicare. Astfel, școala funcționează între orele 8 și 17, folosindu-se numai la prima și la ultima oră de iluminatul electric, care este limitat la strictul necesar. (Din șase becuri au fost demonstrate cite trei în fiecare sală de clasă).

La ciclul primar, cursurile se desfășoară între orele 8 și 11,30, lecția avînd o durată de 45 de minute, iar pauza, de zece minute. La ciclul gimnazial, cursurile se desfășoară între orele 12,05 și 17, lecția avînd o durată de 45 de minute, iar pauza de cinci minute. Astfel procesul instructiv-educativ decurge în bune condiții.

Am avut în vedere și Ordinul ministrului educației și învățămîntului privind unele măsuri pentru îmbunătățirea formelor de sprijinire a elevilor la învățătură și am organizat pregătirea suplimentară a acestora între orele 11,30 și 12. Activitatea de pregătire productivă în atelierele-școală se desfășoară între orele 8 și 17, evitîndu-se utilizarea energiei electrice pentru iluminat. Mașinile și utilajele din dotare sînt folosite cit mai puțin posibil, urmîrindu-se funcționarea lor la puterea nominală. Pe coridoare au fost lăsate doar jumătate din becuri. Acestea sînt folosite numai cînd lumina naturală nu mai este suficientă, existînd responsabili cu aprinderea și stingerea lor. Sub fiecare intrerupător este afișat programul de ilu-

minat și numele responsabilului. Mijloacele de învățămînt sînt folosite în mod rațional evitîndu-se mersul în gol. Cadrele didactice și elevii de serviciu urmăresc zilnic respectarea programului de utilizare a energiei. Un colectiv de cadre didactice ține evidența consumurilor de energie electrică și de gaz natural.

Pentru încadrarea în cota repartizată de gaz natural și asigurarea unei încălziri care să permită desfășurarea în bune condiții a întregii activități, în școală s-au luat mai multe măsuri. S-au montat dispozitive pentru închiderea automată a ușilor de acces în clădire și s-a stabilit un program de aerisire a sălilor de clasă (cinci minute după fiecare lecție). Au fost reparate și revizuite sobele, coșurile și instalațiile de gaze naturale. Timpul de ardere a gazelor în sobe este în funcție de temperaturile reale, urmîrindu-se să fie de 18° Celsius în sălile de clasă și cabinete și de 16° Celsius în ateliere.

Măsurile stabilite sînt cunoscute de toți elevii și de toate cadrele didactice, de întreg personalul școlii pentru a se acționa în mod unitar. De asemenea, la orele de dirigenție, în discuțiile cu elevii, la ședințele de părinții s-a atras atenția asupra necesității economisirii energiei și în gospodăriile individuale. Acționînd în continuare cu spirit de răspundere, vom asigura o reducere substanțială de energie electrică și de gaze naturale, contribuind astfel, după puterile noastre, la efortul întregii economii naționale.

Prof. ALEXANDRU PURCĂRELU
directorul Școlii nr. 5 din Tîrgu Jiu

ÎN SECTORUL 4 AL CAPITALEI

Vacanța — între util și frumos

Ultima filă a calendarului de activitate didactică va însufleți lumea școlii cu zvonuri de vacanță. Ele se amplifică pe măsură ce litera scrisă a planurilor de muncă se transformă în realitate, oferînd elevilor noi motive de discuții și de opțiuni.

Elaborate sub directă îndrumare a Comitetului de partid al sectorului 4 și a Inspectoratului școlar al municipiului București, programele vacanței de iarnă își propun echilibrarea raportului dintre muncă și odihnă prin organizarea unor activități care să incite imaginația și să stîrnească motive de participare activă. În funcție de preferințe, inclinații, trebuințe.

Înțelegerea rosturilor acestor planificări presupune respectarea particularităților de vîrstă, valorificarea resurselor reale ale școlii, posibilitatea transferului de activitate între unități școlare apropiate, antrenarea comitetelor de părinți, a întreprinderilor patronatoare, dar, mai ales, responsabilitate și respect față de menirea fiecărui dascăl.

În aceste condiții, pregătirea zilelor de vacanță trebuie să aibă un caracter permanent, așa cum o demonstrează inițiativa școlilor nr. 113, 108, 190 și a multor alte școli din sectorul 4 — București.

În clubul Școlii nr. 112 se nasc și se împlinesc vise de vacanță. Organizat pe mai multe secțiuni, clubul oferă elevilor informații care le permit să opteze pentru ceea ce li se pare lor mai interesant.

Amatorii de drumeții au la dispoziție hărți turistice, scurte monografii ale principalelor locuri unde se organizează labere școlare, obiectivele social-culturale pe care le pot vizita, diapozitive cu imagini ale melegurilor respective.

Panoul cu noutăți culturale de la Școala nr. 108 oferă elevilor programele comentate ale teatrelor și cinematografele, ce

e nou prin expoziții sau librării, cînd și unde vor avea loc întîlnirile cu scriitorii, cine sînt aceștia, ce cărți au în biblioteca școlii, rețeaua mijloacelor de transport spre principalele muzee ale Capitalei, de unde își pot procura planurile editoriale sau la ce programe artistice pot asista în „Orășelul copiilor“.

Un colț deosebit de solicitat este cel al activităților sportive din Școala nr. 190. Grafice pe care elevii le descifrează cu mare ușurință îi țin la curent cu situația clasamentelor în diferite cupe școlare. Tot aici se propun meciuri și revanșe.

Mai rezervați, șahiștii doresc să știe cînd se comentează partide celebre sau unde se organizează simultane. În plus, sala de sport, bine dotată, oferă posibilitatea organizării unor întreceri, la diferite discipline sportive, între școli apropiate.

N-au fost uitați melomanii, filateliiștii, ceilalți colecționari cărora li se oferă posibilitatea de a face schimburi.

Aceeași idee, cea a informării detaliate și permanente, a stat la baza structurării materialelor pe panourile: „Orientări școlare și profesionale“, „Clasa noastră — casa noastră“, „Părinții mei“, „Tehnic-club“, „Ce mai fac vecinii noștri“ și „Să luptăm împotriva risipei“ de la Școala nr. 113.

Cluburile de vacanță se vor transforma într-un adevărat dispecerat care conduce pașii copiilor spre locuri dragi inimii lor.

Prin tot ce au întreprins și vor întreprinde, școlile sectorului 4 au dat dovadă că înțeleg necesitatea concordanței între gînd și faptă, între frumos și util.

Prof. ECATERINA DORIN
inspector școlar, Inspectoratul școlar al municipiului București

Educația materialist-științifică a elevilor

Înțelegerea științifică a fenomenelor din natură este condiționată de aflarea cauzelor care le produc, de stabilirea factorilor care influențează apariția și modificarea acestora. În manualul de Citire pentru clasa a III-a există textul: „Să ne păstrăm sănătatea“. În acest text sînt analizate variate relații de cauzalitate: „...pentru a putea să ne apărăm de boli trebuie să cunoaștem cine le provoacă“, „...aproape toate bolile molipsitoare sînt cauzate de microbi“.

Este bine să analizăm textul, pentru ca elevii să gîndească relațiile respective, aducînd în discuție și alte situații din care au desprins legăturile dintre cauză și efect. În felul acesta folosesc etapele fiecărei lecții, pentru a dezvoltă la elevi bazele unei gîndiri dialectice.

Formarea unei concepții științifice despre natură nu se realizează de la sine, în mod spontan, fiind necesare o îndrumare stăruitoare și un control permanent. În dobîndirea noilor cunoștințe am solicitat des gîndirea elevilor, în dezvoltarea cauzelor fenomenelor. Am adresat elevilor întrebarea: „De ce?“ ori de cite ori era necesar să explicăm fenomenele despre care se discuta.

Astfel, pentru înțelegerea textelor de citire despre anotimpul toamna, am pus întrebări ca: „De ce se usucă florile de pe cîmp? Care flori înflorește toamna și de ce? De ce albinele stau mai

mult în stupi? De ce pleacă de la noi păsările călătoare? Din ce cauză roua se prefăce în brumă?“ Asemenea întrebări i-au determinat pe elevi să găsească conexiunile care există între fenomenele din natură, la nivelul posibilităților lor intelectuale și de înțelegere. Apoi, am stabilit legăturile corecte între răcirea vremii și transformările din natură: roua se prefăce în brumă, florile se ofilesc, frunzele îngălbenesc și cad, păsările călătoare pleacă în țările calde. De asemenea, elevii au remarcat corect legăturile existente între condițiile de viață pe care le oferă toamna și pregătirea viețuitoarelor pentru iarnă, precum și despre necesitatea lucrărilor agricole de toamnă.

Apreciez că textele literare care se referă la anotimpuri oferă un bogat material pentru a discuta cu elevii conexiunea fenomenelor. Pe baza textelor: „Porțile de Fier“, „Podoabe ale Argeșului“ ș.a., tot din manualul de Citire pentru clasa a III-a, voi discuta cu elevii despre rolul transformator al omului care cunoaște legile naturii. Mi-am propus ca textul: „Oamenii și luna“ să-l folosesc pentru a-i familiariza pe elevi cu cuceririle științei și tehnicii actuale.

Inv. NICOLETA VILCU
Școala din Mureșeasa de Sus,
județul Vilcea

O clasificare a cunoștințelor din manualele școlare

În cadrul unor îndelungate experiențe și studii asupra metodelor active și asupra unor aspecte de psihologie acțională, ne-am confruntat cu necesitatea selecționării unor cunoștințe, ierarhizării lor din punct de vedere al învățării prin descoperire și, mai ales, al tipologizării acestora în vederea aplicării principiului „lucrînd cu cunoștințele, elevii și le asimilează mai ușor și le pot operaționaliza mai eficient“.

Am propus trei categorii de cunoștințe.

1. Cunoștințe absolut necesare pentru procesul de predare-învățare (fără de care procesul respectiv nici nu poate avea loc!) utile nu numai în școală, ci în întreaga viață a fiecărei persoane; în această categorie intră, spre exemplu, cele patru operațiuni aritmetice fiindcă nu se poate învăța sau munci cunoscînd numai trei din ele (adunarea, scăderea și înmulțirea) fără să o cunoști și pe cea de-a patra (împărțirea).! Sau, elementele de bază ale gramaticii, fără de care orice intercomunicare, oricît de sumară, este distorsionată. Aceste cunoștințe se cer însușite, asimilate și reținute în proporție de 100 la sută (în totalitate!).

2. Cunoștințe necesare pentru procesul de predare-învățare, utile în școală: sînt folosite ori în viață și în muncă doar prin reactivare. În această categorie se află cunoștințe din toate obiectele de învățămînt; ne vom referi la un exemplu de cunoștințe de științe ale naturii, la termenii mono-

cotiledonate, rizom, ostium ș.a. care nu sînt folosiți într-un mare număr de profesii și nici în ansamblul cunoștințelor culturale generale ale adultului, dar cu care lucrează toți sau majoritatea celor care își desfășoară munca în ramuri ale biologiei, în agricultură, silvicultură ș.a.

3. Cunoștințe necesare numai procesului de predare-învățare, dar fără utilitate viitorului absolvent.

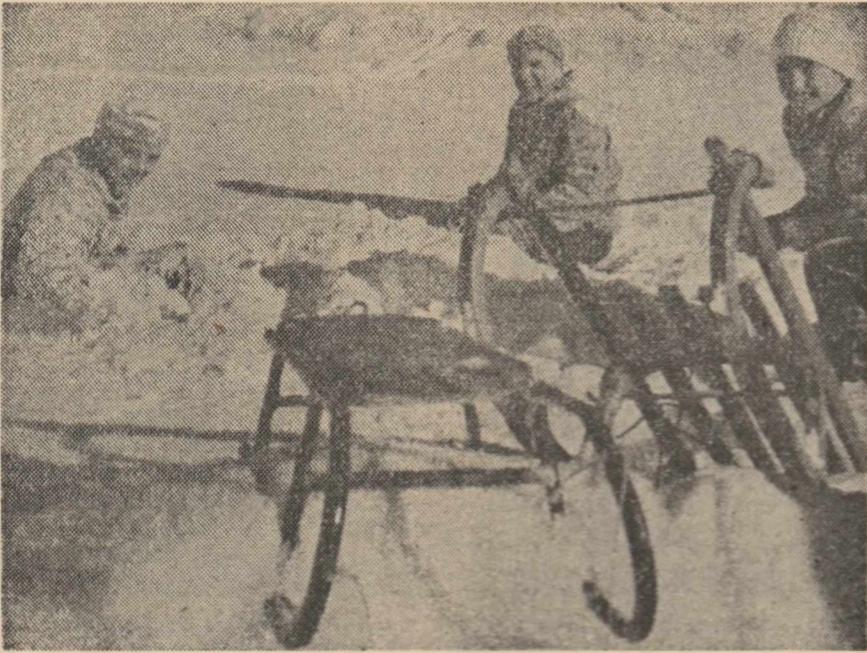
Să ne gîndim — spre ex. — la învățarea numerelor 10, 20, 30... În ciclul primar, la învățarea cu „o zece“, „două zece“, „trei zece“: acest „zece“ fiind folositor învățării, dar inoperant, după conceptualizarea clasei zecilor. Sau, la demonstrarea și învățarea regulilor unghiurilor alterne interne și externe, ca treaptă necesară pentru demonstrarea și învățarea regulii conform căreia suma unghiurilor dintr-un triunghi este de 130 de grade.

Necesar a fi reținute în cadrul predării — învățării, asimilarea lor și, deci, și solicitarea lor în evaluarea randamentului școlar, dețin mai puțin de 5 la sută din totalul termenilor din această categorie.

Așadar, o tipologie care cuprinde:

1. cunoștințe utile predării-învățării și apoi în muncă și în viața adultă;
2. cunoștințe utile predării-învățării și utile adultului doar în măsura reactivării lor;
3. cunoștințe utile predării-învățării, dar fără altă utilitate ulterioară.

C. ȘTEFAN

Cu săniuța prin troiene de zăpadă sau... o sincronică a vacanței albe

Stagiarii au cuvântul

Rolul hotărîtor al îndrumării

Sînt inginer fizician și — la începutul acestui an școlar, care este și primul meu an de muncă — am fost repartizată în învățămînt, în județul Giurgiu. Îmi desfășor activitatea la un liceu agroindustrial care se bucură de stima și prețuirea elevilor, părinților și cadrelor de specialitate din învățămînt și din agricultură. Sînt una dintre cele cîteva tinere cadre didactice care nu am avut oricînd să beneficiaz de pregătirea psihopedagogică și metodică necesară muncii în catedră, fapt care — de ce nu să recunoaște? — mi-a produs un fel de teamă la gîndul că n-am să pot face față. Așa cum se cuvine, sarcinilor didactice. Cu această teamă — nemărturisită — m-am și prezentat la Liceul Agroindustrial din comuna Dragomirești, județul Giurgiu.

Prima întîlnire am avut-o cu directorul liceului, prof. ing. Ana Meșteru care, din primul moment, m-a ajutat să-mi birui teama și să capăt încrederea de care aveam atît de multă nevoie: mi-am amintit și recomandarea tovarășei prof. Elena Bădiță, inspector școlar general al județului, care mi-a spus că voi lucra la un liceu cu un colectiv didactic valoros, fapt care mi-a întărit convingerea că dacă n-are să știu ceva, voi putea să întreb și să cer sprijin. Și a avut dreptate, pentru că tovarășa Ana Meșteru, nu numai că directoră, ci și ca o colegă mai în vîrstă, cu vastă și bogată experiență, mi-a arătat cum să-mi fac un plan de lecție, muncă pe care a continuat-o cu mine, mai multe săptămîni, directorul adjunct al liceului, prof. Petre Lăzărescu. Am cunoscut emoțiile pregătirii și efectuării experiențelor de laborator — ale unui laborator de fizică și chimie înzestrat corespunzător — dar și mîhnirea de a nu-mi fi putut da suficient seama dacă am organizat lecțiile la nivelul cerut. Dar, am trecut și acest impas datorită climatului și relațiilor de muncă din cadrul liceului și — în ceea ce mă privește — datorită sprijinului colegilor care alcătuiesc catedra de fizică și chimie, al responsabilității acestei catedre, prof. Mihaela Iugina și al prof. Florentina Mănoilache.

Avînd în vedere faptul că s-a impus o restructurare a planificării materiei, datorită participării elevilor și cadrelor didactice ale liceului la campania agricolă de toamnă, a fost necesar să apelez la experiența altui coleg, acesta fiind prof. Emilian Becerescu: cu ajutorul său am realizat o planificare a materiei, corespunzătoare condițiilor concrete ale acestui trimestru.

Nu cred să fi abuzat în a cere sprijinul și îndrumarea colegilor care m-au primit cu multă căldură (menționez ca eu sînt stagiară, în primul an de activitate). Într-o zi i-am spus tovarășei directoră că nu știu cum să procedez pentru a nota elevii cu mai mult discerna-

ment și în mod simțitor. Timp curgînd, și interesabilității, tovarășa directoră Ana Meșteru a fost cu mine cîteva zile, discutîndu-mi de didactică.

Într-o zi din zile, pe la frumoasa lună noiembrie, am fost chemată să luăm masa responsabililor din liceu, în laborator. La un moment dat, tovarășa directoră, însoțită de îndrumător și control al inspectoratului școlar al județului nostru. Aveam — eu și mine — o lecție la care am fostat un mare număr de mijloace didactice, aparatură și substanțe, iar brînză, dar și un alt șef al școlii, care, în interesul liceului de fizică și chimie, a fostu-mi îndrumător de învățămînt.

Discuțiile sînt a avut loc după lecție, în care s-au discutat unele bune aprecieri asupra activității în care am lucrat, alături de și unele, a fost ca înaintea o lecție, cu recomandări esențiale, care mi-au întărit convingerea că ajutorul și îndrumarea stagiarelor, venite din partea cadrelor didactice din școlile respective, a cadrelor de conducere și a inspectoratului școlar constituie una din cheile succesului lor profesional; de fapt, al nostru, al celor care am absolvit anii acestor cursurile învățămîntului superior și am înțeles dialogul frumos, dar plin de dificultăți ce se cer trecute, dintre profesori și elevi.

Pe lângă acest ajutor, așa cum m-am convins din rit de puțina mea experiență, este necesară o continuă muncă de perfecționare și auto-perfecționare. În acest prim trimestru, după ce îmi pregătise planurile de lecție pentru a doua și a treia toamnă, directoră te ajuta, dar este și foarte energică în privința realizării acestor planuri — de fapt și a nivelului calitatii ai Secției de fizică și al celorlalte activități cu elevii și activități ale cadrelor didactice și cîteva din unele îndrumătoare metodice și alte lucrări recomandate de colegii din acest colectiv, care, din prima zi mi-au dat încredere și întregul sprijin de care am avut și azi atîtă nevoie.

Prof. ing. DIANA IONESCU
Liceu agroindustrial din comuna Dragomirești, județul Giurgiu

Nota redacției: Publicăm acest articol — o veritabilă confesiune a unei tinere colege — și, mai ales, după ce am aflat că autorul a fost una dintre absolventele din lotul frunții al seriei sale, redacția transmite cu simțire: Liceului agroindustrial din comuna Dragomirești și directorului său, precum și tovarășei prof. Elena Bădiță, inspector școlar general al jud. Giurgiu, cele mai frumoase aprecieri pentru eforturile de a îndruma, la nivelul cerințelor, pe tinerele cadre didactice stagiare, pentru climatul de muncă și modul în care — la liceu amintit, dar și în alte școli și licee din județ — au fost primii absolvenți ai promoției 1982.

VACANȚA DE IARNĂ

Recent, la nivel național, s-au întîlnit toți factorii implicați în activitatea educativă în rîndul preșcolarilor și elevilor pentru a analiza modul de organizare și desfășurare a acțiunilor de vacanță din anul școlar trecut. Cu acest prilej s-au adoptat măsuri menite să contribuie la ridicarea conținutului educativ al vacanțelor viitoare.

Pe baza măsurilor stabilite, vacanța de iarnă din acest an va oferi elevilor o multitudine de activități și manifestări educative, recreative și sportive care vor contribui la petrecerea utilă și plăcută a zilelor de vacanță.

Printr-o diversitate de forme și mijloace corespunzătoare particularităților de vîrstă, în tabere, cluburi de vacanță se vor organiza activități pentru cunoașterea, însușirea și înțelegerea documentelor Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român, a poliției interne și externe a partidului și statului nostru.

În toate taberele și cluburile de vacanță vor fi organizate acțiuni pentru cunoașterea vieții și activității revoluționare a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, a inestimabilei sale contribuții la îmbogățirea teoriei revoluționare a clasei muncitoare, a activității pentru continuarea propășirii patriei și asigurarea păcii în lume.

Cu sprijinul consiliilor județene ale educației politice și culturii socialiste și al societăților de istorie a profesorilor, vor fi inițiate activități pe aspecte legate de continuitatea poporului român pe teritoriul țării noastre, a istoriei noastre naționale. În acest scop vor fi organizate cicluri de filme documentare și artistice privind istoria poporului nostru, vizite la muzee, concursuri de poezii, pictură, pe teme de istorie. În cinstea aniversării a 20 de ani de la proclamarea Republicii, în toate unitățile de învățămînt vor fi organizate spectacole de cîntece și poezie patriotică, excursii la monumente istorice, filme documentare, prezentări de diapozitive, care să reflecte realizările poporului nostru în anii construcției socialiste.

Vacanța de iarnă va constitui un spațiu educativ în care fiecare elev își va putea dezvolta capacitatea de creație, aptitudinile și talentele. În acest scop, în toate unitățile de învățămînt, în casele pionierilor și șoimilor patriei, în casele tehnicii pentru tineret și cluburile de vacanță își vor continua activitățile cercurile tehnico-aplicative și științifice, de creație artistică și literară.

În toate județele vor fi organizate tabere pe discipline de învățămînt și tehnico-aplicative, iar cu sprijinul societăților științifice ale cadrelor didactice, al caselor științei și tehnicii, în cluburile de vacanță vor fi organizate „Cluburile curioșilor”, „Dicționare științifice și tehnice”, cluburi și cercuri în care se vor dezbate aspecte privind noi surse de energie, de economisire a combustibililor și energiei.

De asemenea, pentru elevii care au întâmpinat dificultăți în însușirea cunoștințelor la diferite discipline de învățămînt, în toate unitățile de învățămînt vor fi organizate sesiuni de meditații și consultații.

Un accent sporit se va pune în această vacanță pe organizarea zilnică, în cluburile de vacanță, a activităților culturale-sportive, în aer liber, cu caracter recreativ și distractiv și, în mod deosebit, pe practicarea de către elevii a sporturilor de iarnă. Vor avea loc de asemenea, concursuri, întreceri sportive, jocuri, carnavaluri, asigurînd cuprinderea tuturor copiilor în aceste activități. În același timp, în toate județele țării se vor organiza tabere de odihnă în care vor fi cuprinși peste 26 000 elevi.

În cluburi de vacanță, cu sprijinul școlilor populare de artă, al liceelor de muzică și artă, vor fi inițiate cicluri permanente în scopul cunoașterii istoriei muzicii, artei, cercuri de învățare a diferitelor instrumente muzicale.

Sintem convinși că acțiunile organizate în cadrul vacanței de iarnă vor asigura refacerea fizică și intelectuală a copiilor și tinerilor în vederea începerii cu forțe proaspete a unui trimestru școlar.

Pentru aceasta este necesar ca toate cadrele didactice, organizația de copii și tineret, comitetele cetățenești de părinți, toți factorii cu atribuții în domeniul învățămîntului să sprijine direct și efectiv copiii și tinerii în organizarea și desfășurarea tuturor acțiunilor cuprinse în programul de activitate al vacanței de iarnă.

VASILE COTUNA
Inspector principal de specialitate la Ministerul Educației și Învățămîntului

ÎN ATENȚIA CITITORILOR ȘI ABONAȚILOR

Dacă cum s-a vădit din cele câteva pagini și prin atenția de măsurare a preselor în presă și prin în data de 15 decembrie anul se fac abonațiile în ziare și reviste pentru anul 1983.

Informații cîtorii și abonajii revistei „Tribuna școlii” și, în cazul anului viitor, revistei noastre se vor difuza aproape în întregime numai la abonajii, pentru căștigurile de ziare neavînd posibilitatea să pueim în difuzare decît un stoc foarte mic de exemplare.

Vă mai îndrumăm că pentru a asigura o bună activitate a abonajilor și a cîtorii cititorii — profesorii și colegii din liceele noastre — trebuie să aibă puncte de difuzare a preselor și a cîtorii din liceele noastre unde sînt stocurile repartizate sînt mai mici decît sumele — începînd cu numărul revistei din primul număr al anului 1983, vom publica în paginile

noastre „Tribuna școlii” toate programele de perfecționare și pentru examenul de definitivare în învățămînt și gradele didactice II și I, pentru toate specialitățile și treptele de învățămînt pre-universitar. De asemenea, reamintim că revista noastră poate satisface nici o cerere de număr din revista „Tribuna școlii” apărute în lunile sau în anii precedenți; singura sursă de a consulta aceste numere de reviste fiind colecțiile din bibliotecile școlare sau din alte biblioteci de calitate.

Recomandăm cititorilor să-și reînnoiască din vreme abonamentele pentru a-și asigura continuitatea cu regularitate a revistei noastre de învățămînt; abonamentul pe 6 luni este de 15 lei, iar pe un an de 30 lei; abonamentele se fac numai la facturi postale, oficiile postale și difuzorii venîndu din instituții.

„ALMANAHUL PĂRINȚILOR” 1983

A apărut „Almanahul părinților” — 1983, editat de „Revista de pedagogie”. Primele pagini sînt consacrate aniversării a 65 de ani de viață și 50 de ani de activitate revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului nostru.

Spirăm cîteva teme:

- Profesia de părinte — un examen de conștiință
- Ce trebuie să știe un candidat la profesia de părinte?
- Dincolo de zimbetul cald, duos, de părinte...
- Pedagogia familiei
- Familia și viitorul
- Păcinti ideali, păcinti repelenți
- Artă conversației părinți-copii
- Oameni „miel”... copii „mari”
- Iubirea de părinți... profundă și veșnică
- A ști să treci peste punctele dificile ale unei căsnicii
- „Ghidul” tinerelor fete
- Un sentiment numit: recunoștință

● Ce ne promite știința?
● Moda '83, sfaturile gospodărești și medicale.

„Almanahul părinților” — 1983 poate fi găsit la chișoarele și centrele de difuzare a preselor.

Vă invităm la un ciclu de dezbateri

Pentru educația ateistă a școlarilor

În cadrul ciclului de dezbateri „Pentru educația ateistă a școlarilor”, organizat de redacția noastră în colaborare cu Laboratorul Interdisciplinar de educație marxist-științifică din București, sub egida Comisiei municipale București pentru răspîndirea cunoștințelor culturale științifice — la care participă educatoarele, învățătorii și profesorii din municipiul București interesate de problematica educației ateiste a elevilor — marți 16 noiembrie a.e. a avut loc prima întîlnire cu tema: „Miturile cosmogonice și infinitatea universului”. Dezbaterile au fost conduse de prof. univ. dr. Paul Popescu Neveanu.

Următoarea dezbateri, cu tema: „Miturile solstițiilor de iarnă” va avea loc marți, 14 decembrie a.e. la ora 15 în sala mare de conferințe a Casei personalei didactice din București, Bulevardul Gh. Gheorghiu-Dej nr. 32. La această dezbateri, care va fi condusă de conf. univ. dr. Georgeta Florica și prof. Constantin Daniel, președinte al Asociației de studii orientale din România, vor fi prezentate și aspecte ale activității antisociale a unora dintre sectele religioase.

CURSUL

„PROBLEME FUNDAMENTALE ALE EDUCAȚIEI REVOLUȚIONARE, PATRIOTICE SOCIALISTE A MASELOR, ALE ACTIVITĂȚII POLITICO-IDEOLOGICE A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN”

Publicăm în acest număr două teme orientative pentru studiu individual, în care fiecare punct din Planul temei cuprinde, pe scurt, prezentarea citorva teze și a unor idei, pe care le apreciem ca — îmbogățite în perspectiva experienței personale a propagandiștilor și a cursanților — utile pentru organizarea dezbaterilor.

Recomandarea bibliografică selectivă, care apare după fiecare dintre cele două teme orientative, e necesar să fie completată cu documentele Conferinței Naționale a Partidului Communist Român, care urmează să aibă loc în cursul acestui luni.

Invităm cititorii revistei să ne comunice aprecieri privind materialele publicate în sprijinul învățămintului politico-ideologic al cadrelor didactice și propuneri pentru a spori aportul redacției noastre la această importantă activitate de pregătire politico-ideologică a oamenilor școlii.

TEMA :

„REALIZAREA UNEI NOI CALITĂȚI A MUNCII ȘI VIEȚII ÎN TOATE DOMENIILE DE ACTIVITATE — OBIECTIV FUNDAMENTAL AL ETAPEI ACTUALE DE DEZVOLTARE A SOCIETĂȚII SOCIALISTE ROMĂNEȘTI”

Planul temei :

1. Trecerea la o nouă calitate — parte componentă a obiectivului fundamental al dezvoltării economico-sociale a României în perioada 1981-1985.

La cel de-al XII-lea Congres al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că obiectivul principal al actualului cincinal „il constituie continuarea, pe o treaptă superioară, a îndeplinirii Programului partidului, creșterea în ritm susținut a economiei naționale, afirmarea cu putere a revoluției tehnico-științifice în toate domeniile, trecerea la o nouă calitate a întregii activități economico-sociale”.

Pe această bază se asigură :
— consolidarea și mai puternică a modului de producție socialist ;
— ridicarea gradului de civilizație a întregului popor ;

— întărirea forțelor materiale și spirituale ale țării, a independenței și suveranității României socialiste.

Înfăptuirea prevederilor actualului cincinal — a arătat secretarul general al partidului nostru — „va accelera dezvoltarea țării atât în domeniul bazei tehnico-materiale, cât și al organizării societății, asigurându-se creșterea veniturilor naționale pe locuitor, îmbunătățirea condițiilor de trai ale maselor, ridicarea nivelului învățămintului, științei și culturii, a gradului general de civilizație al poporului nostru.

În această perioadă, România va depăși stadiul de țară socialistă în curs de dezvoltare și va deveni o țară socialistă mediu dezvoltată.

Noul cincinal constituie o trecere de la o etapă a acumulărilor cantitative necesare unei economii moderne la etapa în-

vățămintului unei noi calități în toate domeniile și, în primul rând, în domeniul economic pe care se clădește creșterea calității vieții.

Rolul hotărâtor al îndeplinirii acestor orientări a dezvoltării României socialiste în acest cincinal revine activității economico-sociale, îndeplinirii orientărilor și liniilor directe ale dezvoltării economico-sociale a țării în perioada 1981-1985, din care amintim :

— lărgirea bazei proprii de materii prime și energie, accelerarea procesului de restructurare a industriei prin creșterea priorității a ramurilor de prelucrare avansată ;

— îndeplinirea unei profunde revoluții agrare, dezvoltarea și modernizarea susținută a producției agricole ;

— dezvoltarea puternică a bazei tehnico-materiale a societății, continuarea fermă a politicii de amplasare rațională pe teritoriu a forțelor de producție ;

— creșterea mai rapidă a productivității sociale, prin organizarea științifică a producției și muncii în toate ramurile economiei, sporirea continuă a producției nete, industriale și a producției agricole, gospodărirea cu maximă eficiență a resurselor materiale și financiare — îndeosebi prin aplicarea noului mecanism economico-financiar, prin autoconducerea și autogestiu-nea muncitorească —, valorificarea superioară a produselor românești pe piața mondială ;

— dezvoltarea proprietății socialiste, pe baza triplei calități de proprietari, producători și beneficiari, pe care o dobîndesc oamenii muncii în socialism, creșterea eficienței economice în scopul asigurării

mijloacelor necesare retribuiri și participării la beneficii, precum și a mijloacelor necesare acumulării, satisfacerii unor necesități generale ale societății ;

— afirmarea revoluției tehnico-științifice în toate domeniile de activitate, creșterea rolului științei în modernizarea economiei naționale, a întregii vieți sociale, în conducerea societății, legarea tot mai strînsă a cercetării de producție, accentuarea contribuției creației științifice românești la progresul multilateral și dinamic al țării noastre ;

— dezvoltarea în continuare a învățămintului pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, a politehnizării și integrării strînse cu cercetarea și producția, organizarea temeinică a calificării și perfecționării forței de muncă ; ridicarea pe o treaptă calitativ superioară a întregului învățămint ;

— creșterea continuă a bunăstării întregului popor și crearea unei noi calități a vieții — scopul fundamental al politicii partidului nostru.

2. Ridicarea continuă a calității muncii și vieții — ca modalitate fundamentală a dezvoltării multilaterale a personalității și capacităților creatoare a tuturor oamenilor muncii.

Programul de creștere a calității vieții în cincinalul 1981-1985 și în perspectiva anilor 1990-2000 înfățișează o desăvîrșită corelare dintre o economie dinamică, eficientă și puternic dezvoltată, pe de o parte, și creșterea continuă a nivelului de trai material și spiritual, a calității vieții întregului popor.

În această concepție științifică, pentru realizarea unei noi calități a vieții, asigurarea progresului întregii noastre societăți și creșterea continuă a bunăstării poporului, este necesară o înaltă calitate a producției, o creștere neîntreruptă și ascendentă a eficienței economice, a producției nete, a veniturilor naționale.

Calitatea muncii și a vieții se exprimă — în principal — prin :

— perfecționarea principiilor de proprietate, de organizare socială, de autoconducere și autogestiu-nea ;

— creșterea nivelului de trai în conformitate cu principiile de repartitie specifice societății noastre socialiste ;

— asigurarea unei repartitii optime a resurselor pentru consum (privind — spre exemplu — creșterea pensiilor nominale de asigurări sociale de stat și ale membrilor cooperativelor agricole) ; totodată creșterea cheltuielilor social-culturale finanțate de la bugetul de stat ; creșterea consumului și îmbunătățirea structurii sale ; perfecționarea serviciilor pentru populație ; dezvoltarea continuă a construcției de locuințe ; creșterea și omogenizarea calității vieții în profil teritorial (ca, spre exemplu, asigurarea autoaprovizionării agroalimentare la nivelul fiecărui județ) ; crearea unor condiții de viață și de muncă superioare pentru populația din toate zonele țării.

3. Ridicarea pe o treaptă calitativ superioară a întregului învățămint — sarcină fundamentală a tuturor cadrelor didactice. În abordarea problematicii și sarcinilor actuale ale învățămintului din țara noastră pornim de la sarcina trasată de tova-

rășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, care a arătat că „trebuie să desfășurăm o activitate permanentă pentru înarmarea tinerei generații, a tinereții patriei noastre cu cele mai noi cuceriri ale cunoașterii umane, să punem consecvent la baza întregii activități politico-educative — de altfel, la baza întregului nostru învățămint — concepția revoluționară despre lume și viață, materialismul dialectic și istoric, ideile înalte, nobile ale socialismului științific.”

Învățămintul este chemat să asigure tuturor tinerilor competență profesională ridicată la nivelul revoluției tehnico-științifice și al avansului accelerat al cunoașterii fenomenelor și proceselor din natură și societate, cutezanță și conștiință revoluționară, motivație deosebită față de muncă și îndatoririle sociale — condiții hotărâtoare pentru neîntrerupta sporire a eficienței și rentabilității în toate sectoarele care determină creșterea generală a avuției țării, a venitului național, a mijloacelor necesare pentru progresul civilizației, al științei și culturii, al bunăstării poporului.

Sînt necesare :

— o pregătire temeinică a întregului tineret, cu larg orizont de cunoștințe științifice, tehnice, culturale, pe baza a tot ce este mai înaintat în cunoașterea umană, formarea unor oameni bine calificați, capabili să se încadreze imediat și cu înaltă eficiență în procesul muncii ;

— cultivarea dragostei și stimei față de muncă și însușirea profundă a spiritului de ordine și disciplină ;

— însușirea valorilor etice comuniste, formarea și dezvoltarea conștiinței noi, a omului conștient de destinul său, factor activ al progresului ;

— sădirea dragostei față de patrie și partid, în spiritul tradițiilor înaintate ale istoriei și spiritualității poporului nostru, al eroismului în muncă ce caracterizează viața noastră contemporană și al înaltei aspirații și perspective pe care le deschide, națiunii noastre socialiste, politica științifică a partidului nostru, gîndirea revoluționară a secretarului său general.

Recomandare bibliografică :

Ceaușescu Nicolae, Raportul Comitetului Central cu privire la activitatea Partidului Communist Român în perioada dintre Congresul al XI-lea și Congresul al XII-lea și sarcinile de viitor ale partidului, 19 noiembrie 1979, Editura politică, București, 1979, pag. 24-57.

Ceaușescu Nicolae, Expunere cu privire la stadiul actual al edificării socialismului în țara noastră, la problemele teoretice, ideologice în activitatea politică, educativă a partidului, prezentată la Plenara lărgită a Comitetului Central al Partidului Communist Român din 1-2 iunie 1982, Editura politică, București, 1982, pag. 24-31.

• • • Culegere de teze pentru toate formele și cursurile învățămintului politico-ideologic, Învățămintul politico-ideologic, 1982-1983, Editura politică, București, 1982, pag. 61-75.

TEMA :

„CONCEPȚIA P.C.R., A SECRETARULUI SĂU GENERAL, CU PRIVIRE LA DEZVOLTAREA NAȚIUNII SOCIALISTE. REZOLVAREA JUSTĂ, MARXIST-LENINISTĂ, A PROBLEMEI NAȚIONALE ÎN ROMÂNIA. ÎNTĂRIREA UNITĂȚII DE NEZDRUNCINAT A TUTUROR OAMENILOR MUNCII, FĂRĂ DEOSEBIRE DE NAȚIONALITATE, ÎN SLUJBA ÎNFLORIRII ROMÂNIEI SOCIALISTE.”

Planul temei

1. Rolul națiunii în epoca contemporană. Socialismul și națiunea.

Plenara lărgită a Comitetului Central al Partidului Communist Român din 1-2 iunie 1982 constituie un moment de cea mai mare însemnătate pentru relevarea concepției originale a partidului nostru, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, cu privire la locul și rolul națiunii în socialism și în lumea contemporană, la superioritatea națiunii socialiste și evoluția ei în perspectiva înaintării spre comunism, la rezolvarea justă a problemei naționale în țara noastră, la necesitatea cultivării și dezvoltării patriotismului socialist precum și la rolul națiunii în lumea contemporană, pentru afirmarea colaborării între popoare și asigurarea păcii în lume.

Considerînd, pe baza procesualității devenirii istorice a omenirii faptul că „națiunea a apărut pe o anumită treaptă a dezvoltării societății omenești”, secretarul general al partidului apreciază că în societatea noastră socialistă națiunea a căpătat noi dimensiuni, noi caracteristici superioare „dezvoltîndu-se pe o treaptă mai înaltă în procesul făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate și al înaintării spre comunism”.

„Există — arată tovarășul Nicolae Ceaușescu — toate temeiurile să se presupună că și în societatea comunistă, căpătînd noi caracteristici și însușiri, națiunea va continua să existe ca un factor important al colaborării și păcii internaționale”.

Evidențiînd faptul că națiunea română s-a format de-a lungul unui întreg proces istoric în care s-a încheșat și cimentat comunitatea de interese economice, de teritoriu, de cultură și de limbă ale poporului român, secretarul general al partidului arată că formarea națiunii noastre

nu s-a putut naște decît în focul luptei împotriva dominației străine, a existenței în vecinătatea țării noastre a unor imperii care au întîrziat, dar nu au putut împiedica realizarea năzuințelor poporului român, formarea sa ca națiune liberă și independentă, prin realizarea statului național unitar.

Națiunile s-au manifestat ca un important factor de progres și civilizație în lume și e necesar să se acorde cea mai mare atenție dezvoltării națiunilor, înstaurării unor relații de colaborare și cooperare în condiții de egalitate în drepturi și avantaj reciproc, ale creșterii rolului națiunilor la rezolvarea echitabilă a tuturor problemelor lumii contemporane, apărării intereselor naționale, a independenței, suveranității și păcii întregii omeniri.

2. Dezvoltarea națiunii române în etapa edificării societății socialiste multilaterale dezvoltate.

În concepția Partidului Communist Român, a secretarului său general, societatea socialistă multilateral dezvoltată conferă națiunii socialiste cadrul celei mai depline afirmări a ei, ca forță motrice a progresului, a înaintării României spre comunism.

Afirmarea națiunii pe o nouă treaptă, calitativ superioară se concretizează în schimbarea fundamentală a caracterului și rolului națiunii, avînd în vedere :

— rolul conducător al clasei muncitoare în munca și viața întregii noastre societăți și afirmarea partidului communist ca centru vital al națiunii, al întregii societăți ;

— rolul statului socialist de exponent al intereselor fundamentale ale întregului popor ;

— întărirea unității de acțiune și a coeziunii întregului popor, fără deosebire

de naționalitate, strîns unit în jurul partidului communist.

„Putem afirma cu deplină temei — a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu — că națiunea noastră a căpătat caracteristici superioare, dezvoltîndu-se pe o treaptă mai înaltă în procesul formării societății socialiste multilaterale dezvoltate și al înaintării spre comunism.”

Formulînd teza că „nu poți fi bun revoluționar, bun communist dacă nu ești bun patriot, dacă nu îți lubești patria”, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că „dezvoltarea sentimentului de mîndrie națională trebuie strîns legată cu dezvoltarea spiritului de prietenie cu alte popoare, de prietenie, conlucrare și conviețuire a oamenilor muncii de diferite naționalități din țara noastră.”

1. Rezolvarea justă marxist-leninistă a problemei naționale în România. Întărirea unității și frăției tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate.

Pornind la realitatea istorică după care pe teritoriul României s-au așezat, în decursul istoriei, și cetățeni de alte naționalități, că în cadrul conviețuirii comune s-a ajuns la o întreprînderi și înțelegere reciprocă și că astăzi, pe teritoriul patriei noastre se găsește și oameni ai muncii de naționalitate maghiară, germană și de alte naționalități, secretarul general al partidului nostru relevă faptul că în condițiile socialismului „în România s-a trecut la rezolvarea problemei naționale în spiritul concepției revoluționare, a marxism-leninismului, asigurîndu-se deplina egalitate în drepturi între toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate.”

a) Baza economică a egalității sociale reale a tuturor oamenilor muncii, indiferent de naționalitate, o constituie proprietatea socialistă.

b) Dezvoltarea economică-socială a tuturor județelor și localităților țării, repartizarea rațională a forțelor de producție pe întreg teritoriul patriei asigură egalitatea deplină pentru toți oamenii muncii pe toate planurile vieții economice, materiale și spirituale.

c) Participarea întregului popor la viața politică, la organizarea și conducerea societății, constituie una dintre cele mai elocvente mărturii ale democratismului profund al societății noastre și ale deplinei egalități în drepturi a tuturor celor ce muncesc.

d) Înfiorirea vieții spirituale a naționalităților conlocuitoare și întărirea unității

și frăției dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare, relevată pentru cadrele didactice, îndeosebi prin politica Partidului Communist Român în domeniul învățămintului pentru naționalitățile conlocuitoare (în 3 245 unități și secții de învățămint de toate gradele, predarea se face și în limbile naționalităților conlocuitoare ; 17 778 cadre didactice — educatoare, învățători, profesori, ingineri, cadre universitare, asigură buna desfășurare a procesului instructiv-educativ în maghiară, germană și alte limbi ; la dispoziția elevilor se află 191 titluri de manuale în limba maghiară, 123 titluri în limba germană, 241 titluri în alte limbi, în acest an școlar editîndu-se 1 509 000 exemplare manuale în limbile naționalităților conlocuitoare).

Rezolvarea justă marxist-leninistă a problemei naționale în țara noastră „constituie — așa cum a spus secretarul general al partidului — una din marile cuceriri ale societății noastre socialiste, cu care pe drept cuvînt ne putem mîndri și pe care trebuie s-o dezvoltăm”.

Recomandare bibliografică :

1. Ceaușescu Nicolae, Expunere cu privire la stadiul actual al edificării socialismului în țara noastră, la problemele teoretice, ideologice și activitatea politică educativă a partidului, prezentată la Plenara lărgită a Comitetului Central al Partidului Communist Român din 1-2 iunie 1982, Editura politică, București, 1982, pag. 11-16 și 42-45.

2. Ceaușescu Nicolae, Cuvîntarea la marea adunare populară consacrată deschiderii anului de învățămint 1982-1983, 16 septembrie 1982, Editura Politică, București, p. 17 și în „Tribuna școlii” nr. 243 — septembrie 1982.

3. • • • Culegere de teze pentru toate formele și cursurile învățămintului politico-ideologic 1982-1983, Editura politică, București, 1982, pag. 220-233.

1947 A 35-A ANIVERSARE A REPUBLICII 1982

„Putem spune că învățământul românesc de toate gradele a ajuns la un nivel de dezvoltare și la o bază materială care îi permite să rezolve cu succes orice probleme în domeniul pregătirii cadrelor pentru toate sectoarele de activitate. Într-adevăr, pentru realizarea acestei baze minunate de învățământ, atât în învățământul general și liceal, cât și în învățământul superior, statul nostru, poporul au făcut eforturi mari. Am cheltuit sume uriașe pentru realizarea bazei materiale a învățământului, am asigurat o dotare la nivelul tehnicii și cunoașterii științifice actuale”.

NICOLAE CEAUȘESCU

(Din Cuvântarea la marea adunare populară consacrată deschiderii anului de învățământ 1982—1983)

ȘCOALA

ÎN ANII REPUBLICII

În efortul consacrat învățământului, școlii de toate gradele, apreciate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ca un factor hotărâtor al progresului multilateral al societății noastre și înaintări țării spre comunism, statul i-a acordat o deosebită atenție. Îndeseri, după Congresul al IX-lea al P.C.R., școala i-a fost consacrat în România un rol de frunte în activitatea de formare a omului nou. Ne aflăm acum în cel de al 35-lea an de existență al Republicii, an în care o scurtă retrospectivă asupra evoluției școlii românești — din care prezentăm în paginile de față câteva cifre și date ilustrative — este edificatoare asupra mersului său ascendent. Sînt realizări remarcabile cu înaltă semnificație, care ilustrează grija permanentă a Partidului Comunist Român, a tovarășului Nicolae Ceaușescu față de destinele școlii românești, față de educarea revoluționară a tinerelor generații, pentru formarea noilor promoții de constructori ai socialismului în țara noastră.

Urmasii tovarășului secretarului general al partidului, învățământul nostru continuă cu toată hotărârea pentru legarea cu mai strînsă a învățămîntului cu cercetarea și producția, acționînd cu hotărîre și responsabilitate pentru formarea și pregătirea liceenilor pentru muncă și pentru viață, pentru a obține succese tot mai

mare în realizarea obiectivelor sale de pregătire tehnică, științifică și profesională, în creșterea gradului său de eficiență, în ridicarea sa la spiritul revoluționar, a hotărîrii de a-și însuși și stăpîni tot ce este mai înaintat în știință și tehnică, în cunoașterea umană, pentru a deveni bunii constructori ai socialismului și comunismului.

CADRE PENTRU

TOATE DOMENIILE

O caracteristică permanentă și constantă a Republicii noastre este aceea a dezvoltării sale progresive în toate domeniile vieții economico-sociale. Astfel, cu mari eforturi și cu investiții uriașe, s-a creat o industrie modernă, dotată cu utilaje și mașini de înaltă tehnicitate, ale cărei produse sînt competitive pe piața mondială. De asemenea, în agricultură s-au înregistrat progrese însemnate, demonstrîndu-se justetea socializării și cooperativizării agriculturii, forța și capacitatea țărănimii, a oamenilor muncii din agricultură de a obține roade cît mai bogate.

În domeniul cercetării și al proiectării, unde lucrează aproape 200 de mii de oameni capabili să rezolve orice probleme tehnice sau științifice pentru toate sectoarele de activitate, s-a parcurs iarăși un drum important, ridicînd știința românească la nivelul cerințelor și realizărilor mondiale.

Sînt acestea doar cîteva exemple care ilustrează mersul mereu ascendent al societății noastre. Școala românească, aflată și ea în același spectaculos progres, are mîndria de a fi profund implicată în toate aceste realizări. Pentru că în toate aceste sectoare realizările aparțin oamenilor, capacității lor creatoare. Iar acești oameni sînt formați pe băncile școlii, învățămîntului revenindu-i nobila misiune de a crea cadre pentru toate domeniile, acestea sînt în bună parte și măsura succeselor lui, a capacităților sale de a pregăti cadre bine calificate, cu un larg orizont de cunoștințe, apte să răspundă, la cel mai înalt nivel, cerințelor vieții, ale muncii.

În toate localitățile țării, școli noi

● La începutul acestui an, numărul total al copiilor cuprinși în rețeaua școlară era de 5 576 000

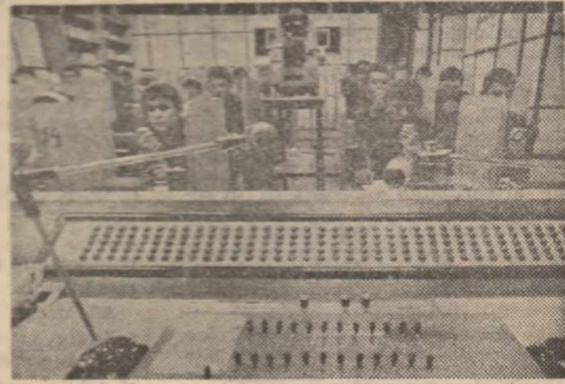
● al studenților de peste 190 000

● al personalului didactic de peste 270 000

● aproape 46% din sălile de clasă existente au fost date în folosință în ultimii 17 ani

● învățămîntul în limbile naționalităților conlocuitoare — în 3 245 de unități și secții de toate gradele

Perspective deschise școlii de cel de al XII-lea Congres al P.C.R.

În anul școlar 1985, populația școlară va reprezenta circa 27% din totalul populației. În anul 1990 se va asigura generalizarea învățămîntului obligatoriu de 12 ani.

Pagină realizată de OCTAVIAN BUZESCU